

Budapest,
2009. március 20.,
péntek

35. szám

Ára: 1665,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
2009. évi VII. törvény	Az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződésnek az áruk szabad áramlását biztosító rendelkezéseivel kapcsolódó kölcsönös elismerés alkalmazásáról.	7584
2009. évi VIII. törvény	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között az 1991. augusztus 31. napján kötött vízummegállapodás, illetve a vízummegállapodás módosításáról szóló, jegyzékváltás útján létrejött megállapodások kihirdetéséről.	7584
2009. évi IX. törvény	A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet módosításáról.	7587
5/2009. (III. 20.) EüM rendelet	A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet módosításáról.	7588
6/2009. (III. 20.) EüM rendelet	A törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról.	7589
28/2009. (III. 20.) FVM rendelet	A zöldség-gyümölcs termelői csoportok támogatásáról.	7594
6/2009. (III. 20.) NFGM rendelet	A Gazdasági Versenyképesség Operatív Program végrehajtásában közreműködő szervezetek kijelöléséről szóló 15/2004. (II. 16.) GKM-IHM-OM-PM-TNM együttes rendelet módosításáról . .	7599
29/2009. (III. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	7599
30/2009. (III. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	7613
31/2009. (III. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	7617
32/2009. (III. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	7620
33/2009. (III. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	7623
78/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7626
79/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7627
80/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7627
81/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7628
82/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7628
83/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7629
84/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7629
85/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7630
86/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7630
87/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7631
88/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7632
89/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7632
90/2009. (III. 20.) OVB határozat	Az Országos Választási Bizottság határozata.	7633

Hivatalos Értesítő (2009/11. szám)

II. Törvények

2009. évi VII. törvény

az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződésnek az áruk szabad áramlását biztosító rendelkezéseihez kapcsolódó kölcsönös elismerés alkalmazásáról*

Az Országgyűlés az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződésben, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban foglalt kötelezettségekkel összhangban, az európai közösségi jog által nem harmonizált területeken az áruk szabad áramlásának biztosítása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. § E törvény alkalmazásában:

a) áru: az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződés (a továbbiakban: EK-Szerződés) 28. cikkének hatálya alá eső dolog, így különösen minden olyan dolog, amelynek értéke pénzben kifejezhető, és amely kereskedelmi forgalom tárgyát képezheti;

b) kényszerítő követelmény: az EK-Szerződés 30. cikkében meghatározott közérdekű indok, valamint az Európai Bíróság által az EK-Szerződés 28. és 30. cikke alkalmazásában ilyenként elismert közérdek, így különösen a fogyasztók érdekeinek védelme, a környezetvédelem, az adóügyi ellenőrzés hatékonyságának biztosítása, a kereskedelmi ügyletek tisztességességének biztosítása, a sajtó sokszínűségének biztosítása, a kultúra védelme, a munkakörülmények javítása;

c) műszaki szabály: jogszabályban meghatározott, a 764/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének (2) bekezdése szerinti előírás.

2. § (1) Az Európai Unió másik tagállamában vagy Törökországban az ott irányadó előírásoknak megfelelően előállított vagy forgalomba hozott, továbbá az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes – az előbbiektől eltérő – államban az ott irányadó előírásoknak megfelelően előállított árura a műszaki szabályt csak akkor kell alkalmazni, ha az adott államban irányadó előírások a műszaki szabály által érvényesíteni kívánt kényszerítő követelmény érvényesülése tekintetében nem nyújtanak a műszaki szabállyal egyenértékű védelmet.

(2) Ha a védelem egyenértékűsége a műszaki szabálynak csak egy része tekintetében állapítható meg, az árunak meg kell felelnie a fennmaradó műszaki szabálynak.

3. § (1) E törvény 2009. május 13-án lép hatályba.

(2) Hatályát veszti az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek az áruk szabad áramlását biztosító rendelkezéseihez kapcsolódó kölcsönös elismerés alkalmazásáról szóló 2004. évi XIV. törvény.

(3) A (2) és (3) bekezdés 2009. május 14-én hatályát veszti.

4. § E törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a) az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződés (28. és 30. cikk);

b) az Európai Parlament és a Tanács 764/2008/EK rendelete (2008. július 9.) az egyes nemzeti műszaki szabályoknak a valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott termékekre történő alkalmazására vonatkozó eljárások megállapításáról és a 3052/95/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (2. és 6. cikk).

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2009. évi VIII. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között az 1991. augusztus 31. napján kötött vízummegállapodás, illetve a vízummegállapodás módosításáról szóló, jegyzékváltás útján létrejött megállapodások kihirdetéséről*

[A vízummegállapodás 1991. szeptember 30-án, a vízummegállapodás módosításáról szóló, 1993. április 20-án jegyzékváltással létrejött Megállapodás 1993. május 20-án lépett nemzetközi jogilag hatályba.]

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között az 1991. augusztus 31. napján kötött vízummegállapodás (a továbbiakban: Vízummegállapodás) módosításáról szóló, jegyzékváltás útján létrejött Megállapodás (a továbbiakban: módosító Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a Vízummegállapodást e törvénnyel kihirdeti.

* A törvényt az Országgyűlés a 2009. március 2-i ülésnapján fogadta el.

* A törvényt az Országgyűlés a 2009. március 2-i ülésnapján fogadta el.

3. § A Vízummegállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„No.: 261.

A Magyar Köztársaság Nagykövetsége tiszteletét fejezi ki az Albán Köztársaság Külügyminisztériumának és van szerencséje tudomására hozni, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya kész Megállapodás létrehozására az Albán Köztársaság Kormányával az alábbi feltételekkel:

1. cikkely

A Szerződő Felek érvényes diplomata útlevéllel rendelkező állampolgárai vízum nélkül léphetnek be a másik Szerződő Fél területére, haladhatnak rajta keresztül, vagy hagyhatják azt el.

2. cikkely

A Szerződő Felek azon szolgálati útlevéllel rendelkező állampolgárai, akik az egyik Szerződő Fél Külügyminisztériumának nem diplomáciai ranggal rendelkező munkatársai, vagy diplomácia képviselője igazgatási, műszaki személyzetének tagjai, illetőleg konzuli alkalmazottai, vízum nélkül léphetnek be a másik szerződő fél területére, haladhatnak rajta keresztül, vagy hagyhatják azt el.

3. cikkely

Az 1. és 2. pontban említett személyek a vízummentes belépéstől számított legfeljebb 90 napig tartózkodhatnak a másik szerződő Fél területén.

4. cikkely

Az érvényes diplomata vagy szolgálati útlevéllel rendelkező személyek, akik az egyik Szerződő Félnek a másik Szerződő Fél területén működő diplomáciai vagy konzuli képviselője tagjai, valamint az érvényes diplomata vagy szolgálati útlevéllel rendelkező, vagy az ilyen útlevélbe bejegyzett, s velük együtt élő családtagjaik a vízummentes belépéstől a szolgálati időtartam végéig a másik Szerződő Fél területén tartózkodhatnak, azt elhagyhatják és visszatérhetnek oda.

5. cikkely

A Szerződő Felek diplomáciai úton egymás rendelkezésére bocsátják diplomata és szolgálati útleveleik mintapéldányait. Új okmányok kiadását, vagy az érvényes úti okmányok módosítását legkevesebb 30 nappal a bevezetés előtt közölni kell a másik Szerződő Féllel, és át kell adni az új, vagy módosított úti okmány mintapéldányát.

6. cikkely

A Szerződő Felek állampolgárai a másik Szerződő Fél államhatárát a nemzetközi utasforgalom számára megnyitott határátkelőhelyeken léphetik át.

7. cikkely

A jelen Megállapodásban említett személyek, akik a Szerződő Felek egyikének területére belépnek, vagy ott tartózkodnak, tiszteletben tartják az adott országnak a külföldiek beutazására, tartózkodására és a hasznalhajtó tevékenységre vonatkozó hatályos jogszabályait.

8. cikkely

A jelen Megállapodás rendelkezései nem korlátozzák a Szerződő Felek egyikét sem abban, hogy megakadályozza egyes nemkívánatos személyeknek a területére való belépését, lerövidítse vagy megszakítsa a másik Szerződő Fél állampolgárának tartózkodását.

9. cikkely

1. A jelen Megállapodás határozatlan időre szól.

2. A Szerződő Felek bármikor felmondhatják a jelen Megállapodást. A Megállapodás a másik Szerződő Fél diplomáciai úton, írásban előterjesztett felmondásának kézhezvételétől számított 30 nap elteltével veszti hatályát.

3. A Megállapodás rendelkezéseit – egészben vagy részben – közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okból a Szerződő felek bármelyike ideiglenesen felfüggesztheti.

A felfüggesztésről és annak feloldásáról a Szerződő Felek diplomáciai úton tájékoztatják egymást, amennyiben lehetséges, a bevezetést megelőzően, de legkésőbb 24 órán belül azt követően, hogy az említett intézkedéseket életbe léptették.

Amennyiben az Albán Köztársaság Kormánya egyetért ezekkel a feltételekkel, javaslom, hogy ez a jegyzék és az Albán Köztársaság Külügyminisztériumának megegyező tartalmú válaszjegyzéke Kormányaink között Megállapodást képezzen a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között a diplomata és szolgálati útlevelekre vonatkozó vízummentességről, amely az Albán köztársaság Külügyminisztériuma válaszjegyzékének keltét követő harmincadik napon lép hatályba.

A Magyar Köztársaság Nagykövetsége ezt az alkalmat is megragadja, hogy az Albán Köztársaság Külügyminisztériumát ezúttal is legőszintébb nagyrabecsüléséről biztosítsa.

Tirana, 1991. augusztus 31.”

4. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között 1991. augusztus 31. napján kötött vízummegállapodás módosításáról szóló, 1993. április 20-án jegyzékváltással létrejött Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

5. § A Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között 1991. augusztus 31. napján kötött vízummegállapodás módosításáról szóló, 1993. április 20-án jegyzékváltással létrejött Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„A Magyar Köztársaság Nagykövetsége
No. 54/1993.

A Magyar Köztársaság Nagykövetsége tiszteletét fejezi ki az Albán Köztársaság Külügyminisztériumának, és van szerencséje igazolni a 870/1 jelű, 1993. március 4-én kelt jegyzékének kézhezvételét, melynek magyar nyelvű szövege a következő:

»No. 870/1.

Az Albán Köztársaság Külügyminisztériuma tiszteletét fejezi ki a Magyar Köztársaság Nagykövetségének, és javasolja a diplomata útlevelekre vonatkozó vízummentességi megállapodás 2. pontjának az alábbiak szerinti módosítását:

A Szerződő Felek érvényes szolgálati útlevéllel rendelkező állampolgárai vízum nélkül léphetnek be a másik Fél területére, haladhatnak rajta keresztül, vagy hagyhatják el azt.

Amennyiben a fenti javaslat a magyar Kormány számára elfogadható, a Nagykövetségén keresztül adandó válasz a két Kormány közötti megállapodásnak minősül, és az 1991. augusztusi Megállapodás részét fogja képezni. Ez a megállapodás az Önök által küldendő választ követő 30. napon lép életbe. Ily módon a vízummentességi Megállapodás érvényessége a diplomata és szolgálati útlevéllel rendelkezőkre egyaránt kiterjed.

Az Albán Köztársaság Külügyminisztériuma, a mielőbbi kedvező válasz reményében, felhasználja az alkalmat, hogy a Magyar Köztársaság Nagykövetségét legmélyebb nagyrabecsüléséről biztosítsa.«

A Nagykövetség ezennel megerősíti, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya a fenti javaslattal egyetért, továbbá, hogy fenti jegyzék, valamint ez a válaszjegyzék megállapodást képez a Magyar Köztársaság Kormánya és az Albán Köztársaság Kormánya között az 1991. augusztus 31. napján a diplomata és szolgálati útlevelek vízummentességéről, Tiranában létrejött Megállapodás módosításáról, annak szerves részét képezi, amely ennek a válaszjegyzéknek a kézhezvételétől számított 30. napon lép életbe.

A Magyar Köztársaság Nagykövetsége ezt az alkalmat is megragadja, hogy az Albán Köztársaság Külügyminisztériumát ismételten őszinte nagyrabecsüléséről biztosítsa.

Tirana, 1993. április 20.”

6. § Az Országgyűlés a módosító Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

7. § Az Albán Félnek címzett magyar szóbeli jegyzék szövege a következő:

„*Szóbeli Jegyzék*

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma tiszteletét fejezi ki az Albán Köztársaság Külügyminisztériumának és – hivatkozással az Európai Közösség és az Albán Köztársaság között a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló, 2007. szeptember 18-án, Brüsszelben aláírt megállapodásra – van szerencséje a Magyar Köztársaság Kor-

mánya és az Albán Köztársaság Kormánya között az 1991. augusztus 31. napján kötött vízummegállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) módosítására a T. Külügyminisztériumnak az alábbi javaslatot tenni:

1. A Megállapodás 3. cikkelye helyébe a következő szöveg lép:

„A 2. cikkelyben említett személyek a vízummentes belépéstől számított 180 napos időszakonként 90 napot nem haladóan tartózkodhatnak a másik Szerződő Fél államának területén.”

2. A Megállapodás 2., 4., illetve 6. cikkelyében a „Szerződő Felek”, a „másik Fél”, illetve a „Szerződő Fél” kifejezések helyébe a „Szerződő Felek államának”, a „másik Fél államának”, illetve a „Szerződő Fél államának” szövegrészek lépnek, valamint a Megállapodás 1. cikkelye hatályát veszti.

3. A Megállapodás 9. cikkelye a következő új, 4. bekezdéssel egészül ki:

„4. Jelen Megállapodás nem befolyásolja azokat a kötelezettségeket, amelyek Magyarország európai uniós tagságából fakadnak. Következésképpen jelen Megállapodás rendelkezései sem együttesen, sem önmagukban nem idézhetők vagy értelmezhetők úgy, mint amelyek érvénytelenítik, módosítják, vagy bármilyen más módon befolyásolják Magyarországnak különösen a Csatlakozási Szerződéssel vállalt, az Európai Közösséget létrehozó Szerződésből, az Európai Unióról szóló Szerződésből, valamint általában véve az Európai Unió elsődleges és másodlagos jogából származó kötelezettségeit.”

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma tisztelettel javasolja, hogy amennyiben az Albán Kormány ezt a javaslatot elfogadja, úgy ez a jegyzék és az Albán Köztársaság Külügyminisztériumának azonos tartalmú válaszjegyzéke Megállapodást képezzen a két ország Kormánya között, amely a hatálybalépéshez szükséges belső jogi eljárások megtörténtéről szóló, diplomáciai úton megküldött későbbi írásbeli értesítés keltét követő harmincadik (30.) napon lép hatályba.

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma tisztelettel várja az Albán Fél választát, és ezúttal is megragadja az alkalmat, hogy kifejezze őszinte nagyrabecsülését az Albán Köztársaság Külügyminisztériumának.”

8. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) A 6–7. §-ok a módosító Megállapodás záró rendelkezéseiben meghatározott időpontban lépnek hatályba.

(3) A módosító Megállapodás, illetve a 6–7. §-ok hatálybalépésének naptári napját annak ismertté válását követően a külpolitikaért felelős miniszter a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásáról az idegenrendészetért és menekültügyért, valamint a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

(5) Felhatalmazást kap az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter, hogy a 6–7. §-ok hatálybalépését követően a Vízummegállapodás jelen módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt hiteles magyar nyelvű szövegét a Magyar Közlönyben közzétegye.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2009. évi IX. törvény

a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet módosításáról*

1. § A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Nmtvr.) 10. §-a az alábbi (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) Az ember névviselésére a személyes joga irányadó. Az érintett kérelme esetén a születési név anyakönyvezése során a névviselésre azon más állam jogát kell alkalmazni, amelynek állampolgárságával szintén rendelkezik, ebben az esetben a 11. § (2) bekezdését nem lehet alkalmazni.”

2. § Az Nmtvr. 24–30. §-ai, valamint az azt megelőző alcím helyébe az alábbi alcím és rendelkezések lépnek:

„*Szerződéses kötelmi jogviszonyok*

24. § A 25–30. §-ok rendelkezéseit az olyan szerződéses kötelmi jogviszonyokra kell alkalmazni, amelyekre az Európai Parlament és a Tanács a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 593/2008/EK rendeletének hatálya nem terjed ki.

25. § A szerződésre azt a jogot kell alkalmazni, amelyet a felek a szerződés megkötésekor, vagy később akár a szerződés egészére, akár annak csak egy részére választottak. A jogválasztásnak kifejezettnak kell lennie, vagy annak a szerződés rendelkezéseiből vagy az eset körülményeiből kellő bizonyossággal megállapíthatónak kell lennie. Jogválasztás hiányában a szerződésre alkalmazandó jogot a 26–28. §-ok szerint kell megállapítani.

26. § (1) Tőzsdén, versenytárgyaláson vagy árverésen kötött szerződésre annak az államnak a joga irányadó, amelynek területén a tőzsde van, illetve a versenytárgyalást vagy az árverést tartják.

(2) A társasági szerződést annak az államnak a joga szerint kell elbírálni, amelynek területén a társaság tevékenységét kifejti. A jogi személyt alapító társasági szerződésre a jogi személy személyes jogát kell alkalmazni.

27. § (1) Értékpapíron alapuló kötelezettség fennállására és terjedelmére a teljesítés helyén irányadó jogot kell alkalmazni.

(2) A nyilvános kölcsön alapján kibocsátott kötvényen alapuló kötelmi jogok és a kötelezettségek keletkezését, átszállását, megszűnését és érvényesítését a kibocsátó személyes joga szerint kell elbírálni.

(3) Ha az értékpapír áruval való rendelkezés jogát biztosítja, a dologi jogi hatásokra ennek a törvényerejű rendelkezésnek a dologi jogviszonyokra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) Ha az értékpapír tagsági jogot testesít meg, az értékpapíron alapuló jogok és kötelezettségek keletkezését, átszállását, megszűnését és érvényesítését a jogi személy személyes joga szerint kell elbírálni.

28. § Egyéb szerződésekre jogválasztás hiányában azt a jogot kell irányadónak tekinteni, amelyhez a szerződés – az adott szerződéses viszony lényeges elemei szerint – leginkább kapcsolódik.

29. § (1) A szerződés joga kiterjed a kötelmi jogviszony minden elemére, így különösen a szerződés megkötésére, anyagi és alaki érvényességére, kötelmi hatásaira, továbbá – ha a felek másként nem állapodtak meg, vagy e törvényerejű rendeletből más nem következik – a szerződést biztosító megállapodásokra, a szerződéssel kapcsolatos követelések beszámíthatóságára, engedményezés útján történő átruházhatóságára és átvállalására.

(2) Ha a szerződés a szerződésre vonatkozó jog szerint (25–28. §) alaki okokból nem érvényes, a bíróság a szerződést érvényesnek tekinti, amennyiben az eljáró bíróság államának vagy annak az államnak a joga szerint érvényes, amelynek területén kötötték, vagy ahol a célzott joghatásoknak be kell állniuk.

(3) Követelés elévülésére azt a jogot kell alkalmazni, amely a követelésre egyébként irányadó.

30. § Az egyoldalú nyilatkozatokra – ha ez a törvényerejű rendelet másként nem rendelkezik – a szerződésekre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.”

3. § Az Nmtvr. 32–34. §-ai, valamint az azt megelőző alcímek helyébe az alábbi alcím és rendelkezések lépnek:

„*Szerződésen kívüli kötelmi jogviszonyok*

32. § A 33–34. §-ok rendelkezéseit az olyan szerződésen kívüli kötelmi jogviszonyokra kell alkalmazni, amelyekre az Európai Parlament és a Tanács a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló 864/2007/EK rendeletének hatálya nem terjed ki.

33. § (1) A szerződésen kívül okozott kárért fennálló felelősségre a károkozó tevékenység vagy mulasztás helyén és idején irányadó jogot kell alkalmazni.

* A törvényt az Országgyűlés a 2009. március 2-i ülésnapján fogadta el.

(2) Ha ez a károsultra kedvezőbb, annak az államnak a jogát kell irányadónak tekinteni, amelynek területén a kár bekövetkezett.

(3) Ha a károkozó és a károsult lakóhelye ugyanabban az államban van, ennek az államnak a jogát kell alkalmazni.

(4) Ha a károkozó tevékenység vagy mulasztás helyének joga szerint a felelősség feltétele a vétkesség, a vétőképesség fennállását akár a károkozó személyes joga, akár a jogsértés helyének joga szerint meg lehet állapítani.

34. § (1) Arra nézve, hogy a károkozó magatartás közlekedési, vagy más biztonsági szabály megsértésével valósult-e meg, a károkozó magatartás helyének joga irányadó.

(2) Ha a károkozó tevékenység vagy mulasztás helye lajstromozott vízi vagy légi jármű, a károkozásra és annak következményeire – állami felségterületen kívül – annak az államnak a jogát kell alkalmazni, amelynek lobogója vagy más felségjelvénye alatt a jármű a jogsértés idején közlekedett.”

4. § Az Nmtvr. 60. §-ában „A 28/A. § (2) bekezdésében meghatározott fogyasztói” szövegrész helyébe a „Fogyasztói” szöveg lép.

5. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott eltérésekkel – a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba. Hatálybalépésével egyidejűleg az Nmtvr. 35. §-a hatályát veszti.

(2) A 2. § és 4. § 2009. december 17-én lép hatályba, ezzel egyidejűleg az Nmtvr. 31. §-a, valamint VIII. fejezete hatályát veszti.

(3) E törvény 2009. december 31-én hatályát veszti.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter 5/2009. (III. 20.) EüM rendelete

a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet módosításáról

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés *d)* pont *df)*, *dh)* és *di)* alpontjában foglalt felhatalmazás alapján, az egészségügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 161/2006. (VII. 28.) Korm. ren-

delet 1. §-ának *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

(1) A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 5. § (5) bekezdés *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokat 11 éves kortól iskolai kampányoltások keretében kell elvégezni. A]

„*a)* diphteria-tetanus-sejtmentes pertussis oltóanyaggal történő oltásra betöltött 11 éves korban”

[kerül sor.]

(2) Az R. 5. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Hepatitis B elleni oltást betöltött 13 éves korban kell elvégezni.”

2. §

(1) Az R. 6. § (2) bekezdése a következő *k)* ponttal egészül ki:

[Az OEK által évente kiadott ML-ben foglaltaknak megfelelően aktív immunizálásban kell részesíteni]

„*k)* a hepatitis A beteg”

[környezetében élő veszélyeztetett személyeket.]

(2) Az R. 6. § (4) bekezdés *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Gamma-globulinnal végzett passzív immunizálásban részesítendő]

„*a)* a járványos májgyulladásos beteg környezetéhez tartozó két évesnél fiatalabb csecsemők, valamint 40 évesnél idősebbek; az immunszupprimált személyek; a krónikus májbeteg, valamint azok, akik számára a hepatitis A vakcina kontraindikált.”

3. §

Az R. 1. számú mellékletében a „Be- és kijelentésre kötelezett betegségekkel kapcsolatos eljárások” cím, „Transmissibilis spongiform encephalopathiák (TSE) (Átvihető szivacsos agyvelőbántalmak)” alcím alatt

a) az „az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet (OPNI) Neuropathológiai osztályát” szövegrész helyébe az „a Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Kar Neuropathológiai és Prionbetegség Referencia Központját”,

b) az „Az OPNI” szövegrészek helyébe az „A Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Kar Neuropathológiai és Prionbetegség Referencia Központ”,

c) az „az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet Neuropathológiai osztályára” szövegrész helyébe az „a Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Kar Neuropatológiai és Prionbetegség Referencia Központjába”,

d) az „az OPNI Neuropathológiai osztályával” szövegrész helyébe az „a Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Kar Neuropatológiai és Prionbetegség Referencia Központjával” szöveg lép.

4. §

(1) Ez a rendelet – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) Az 1. § (1) bekezdése 2009. szeptember 1-jén lép hatályba azzal, hogy az R. e rendelet 1. § (1) bekezdésével megállapított 5. § (5) bekezdés a) pontja szerinti oltást első alkalommal a 2009/2010-es tanévben kezdődő iskolai kampányoltástól kell alkalmazni.

(3) Az 1. § (2) bekezdése 2010. január 1-jén lép hatályba, azzal, hogy az életkorhoz kötött kötetező hepatitis B védőoltást a 2009/2010-es tanév első félévében a 13. életévüket 2009. január 1-jét követően és 2010. január 1-je előtt betöltő gyermekek esetében is el kell végezni.

(4) Ez a rendelet 2010. január 2-án hatályát veszti.

Dr. Székely Tamás s. k.,
egészségügyi miniszter

Az egészségügyi miniszter 6/2009. (III. 20.) EüM rendelete

a törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (3) bekezdés c) pontjában foglalt felhatalmazás alapján – a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában megállapított feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben –, az egészségügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 161/2006.

(VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában megállapított feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Átlagon felüli (normatív 80%) támogatási kategóriába sorolható be az a gyógyszer, amely népegészségügyi szempontból kiemelkedően fontos súlyos, krónikus betegségek és rendellenességek leghatékonyabb kezelésére szolgál, amely betegségek, illetve rendellenességek reverzibilis – de kezelés nélkül irreverzibilis – folyamatot indítanak el, melynek következményei élethosszig tartanak, és a várható élettartamot, az életminőséget közepesen és kedvezőtlenül befolyásolják.”

2. §

Az R. 5/A. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A szakorvosi javaslaton az alábbi adatokat kell feltüntetni:]

„d) az orvos nevét, orvosi bélyegzőjének számát, munkahelyének (rendelőjének) címét, telefonszámát és egészségügyi vállalkozás esetén az egészségügyi tevékenység végzésére jogosító működési engedély számát,”

3. §

Az R. 6. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A százalékos támogatás mértéke a 4. § (1) bekezdése szerint ATC csoportonként kategorizált gyógyszerek közfinanszírozás alapjául elfogadott ára az 1. számú melléklet szerint részletezett maximálisan adható százalékos támogatási kulcs alapján számított]

„a) 80, 55, 25, 0%-ának,”
[megfelelő összeg.]

4. §

Az R. 8. § (6) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A referencia készítmény az a meghatározott (fix) támogatási csoportba tartozó gyógyszer, amely]

„e) csoporton belüli forgalmi részesedése a 10. § (4) bekezdése szerint megindult fixesítési eljárás kezdőnapját megelőző hét hónapot vizsgálva – ide nem értve

a fixesítési eljárás kezdőnapját közvetlenül megelőző hónapot – három egymást követő hónapban a DOT tekintetében az 1%-ot elérte támogatási jogcímenként.”

5. §

(1) Az R. 1. számú melléklete e rendelet *1. melléklete* szerint módosul.

(2) Az R. 2. számú melléklete e rendelet *2. melléklete* szerint módosul.

6. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba, rendelkezéseit az ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(2) Az 5. § (2) bekezdése, e § (4), (6) és (7) bekezdése, valamint a 2. melléklet 2009. július 1-jén lép hatályba.

(3) Az R.

a) 3. számú melléklete A. Eü 90 százalékos támogatási kategória részének *9. a)–b)* pontja,

b) 3. számú melléklete B. Eü 70 százalékos támogatási kategória részének 3. pontja,

c) 3. számú melléklete C. Eü 50 százalékos támogatási kategória részének 1. *a)* 1–2. pontja

hatályát veszti azzal, hogy rendelkezéseit 2009. március 31-éig alkalmazni kell és a 2009. április 1-je előtt felírt vényekre a gyógyszerek 2009. április 30-áig kiválthatóak, és az így beváltott vények elszámolhatóak az e rendelet hatálybalépését megelőző napon hatályos szabályok szerint.

(4) Az R. 3. számú melléklete C. Eü 50 százalékos támogatási kategória részének 2. pontja hatályát veszti.

(5) Az R. 5. számú mellékletének 1.1. pontja *a)* alpontjában az „Azok a legkedvezőbb napi terápiás költségű gyógyszerek képezik az átlagszámítás alapját, melyek összesen minimum 50%-ig terjedő, DOT alapján számított forgalmi részesedést értek el az utolsó alkalommal meghatározott referencia ár közzétételét megelőző hat hónapot vizsgálva négy egymást követő hónapban az adott terápiás csoportban.” szövegrész helyébe az „Azok a legkedve-

zőbb napi terápiás költségű gyógyszerek képezik az átlagszámítás alapját, melyek összesen minimum 50%-ig terjedő, DOT alapján számított forgalmi részesedést értek el a 10. § (4) bekezdése szerint megindult fixesítési eljárás kezdőnapját megelőző hét hónapot vizsgálva – ide nem értve a fixesítési eljárás kezdőnapját közvetlenül megelőző hónapot – három egymást követő hónapban az adott terápiás csoportban.” szöveg lép.

(6) Az R. 2. számú mellékletének 2–4., 6. *b)*, 7. *a)*, 8. *g)* 1–2., 8. *j)*, 9. *a)*, 10. *a)* 1., 10. *b)* 1–2., 10. *c)* 1–2., 10. *d)* 1–2., 11., 15. *a)–b)* pontjában, 3. számú melléklete A. Eü 90 százalékos támogatási kategória részének 1. *d)–e)*, 2. *b)*, 3. *a)* 1–2., 3. *a)* 4., 3. *b)* 1–3., 4. *d)*, 5. *a)* 1–3., 6. *a)–c)*, 7. *a)* 1–3., 7. *b)* 1–3., 7. *c)*, 8., 12., 20. *a)*, 22., 25–27., 30. pontjában, 3. számú melléklete B. Eü 70 százalékos támogatási kategória részének 2. *a)* 1., 2. *a)* 3., 4–7., 13–16. pontjában 3. számú melléklete C. Eü 50 százalékos támogatási kategória részének 3. *a)–b)*, 6. *a)*, 9. *a)* 1. és 10. pontjában a „hat hónapig” szövegrész helyébe az „egy évig” szöveg lép.

(7) Az R. 3. számú melléklete A. Eü 90 százalékos támogatási kategória részének 3. *a)* 3. pontjában az „a beteg részére a tüdőgyógyász, gyermek-tüdőgyógyász, gyermek-allergológus, belgyógyász-allergológus szakorvos vagy javaslatuk alapján – a javaslat keltétől számított hat hónapig – a házi orvos, házi gyermekorvos, a kontroll elérése (nappali tünet <2/hét, nincs fizikai aktivitás korlátozottság, nincsenek éjszakai tünetek, rohamoldó szükséglet <2/hét, FEV<80%) után további hat hónapig a 3. *a)* 1. és a 3. *a)* 2. pontban felsorolt, valamint az OEP által közleményben közzétett gyógyszereket.” szövegrész helyébe az „a tüdőgyógyász, gyermek-tüdőgyógyász, gyermek-allergológus, belgyógyász-allergológus szakorvos, majd a kontroll elérését követően (nappali tünet <2/hét, nincs fizikai aktivitás korlátozottság, nincsenek éjszakai tünetek, rohamoldó szükséglet <2/hét, FEV<80%) a felsorolt szakorvosok vagy javaslatuk alapján – a javaslat keltétől számított egy évig – a házi orvos, házi gyermekorvos a 3. *a)* 1. és a 3. *a)* 2. pontban felsorolt, valamint az OEP által közleményben közzétett gyógyszereket.” szöveg lép.

Dr. Székely Tamás s. k.,
egészségügyi miniszter

1. melléklet a 6/2009. (III. 20.) EüM rendelethez

Az R. 1. számú mellékletében

a) az

”

ATC	ATC megnevezés	Támogatási kategóriák						
		Normatív				Emelt indikációhoz kötött	Kiemelt indikációhoz kötött	Különkeret
		0% érték nélkül	25% átlagon aluli	55% átlagos	85% átlagon felüli			

”

szövegrész helyébe az

”

ATC	ATC MEGNEVEZÉS	TÁMOGATÁSI KATEGÓRIA						
		NORMATÍV				EMELT INDIKÁCIÓHOZ KÖTÖTT	KIEMELT INDIKÁCIÓHOZ KÖTÖTT	KÜLÖNKERET
		0% ÉRTÉK NÉLKÜL	25% ÁTLAGON ALULI	55% ÁTLAGOS	80% ÁTLAGON FELÜLI			

”

szöveg,

b) az

”

A02BC	proton pumpa inhibitorok	X		X		X		
-------	--------------------------	---	--	---	--	---	--	--

”

szövegrész helyébe az

”

A02BC	proton pumpa inhibitorok	X		X				
-------	--------------------------	---	--	---	--	--	--	--

”

szöveg,

c) a

”

B01AC	thrombocyta aggregatiót gátlók, kivéve heparin	X	X			X	X	
-------	--	---	---	--	--	---	---	--

”

szövegrész helyébe a

”

B01AC	thrombocyta aggregatiót gátlók, kivéve heparin	X		X		X	X	
-------	--	---	--	---	--	---	---	--

”

szöveg,

d) a

”

C04AD	purin-származékok	X	X					
-------	-------------------	---	---	--	--	--	--	--

”

szövegrész helyébe a

”

C04AD	purin-származékok	X							
-------	-------------------	---	--	--	--	--	--	--	--

”

szöveg,

e) a

”

C05BX	egyéb szklerotizáló szerek		X						
-------	----------------------------	--	---	--	--	--	--	--	--

”

szövegrész helyébe a

”

C05BX	Egyéb szklerotizáló szerek								
-------	----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

”

szöveg,

f) az

”

N06BX	egyéb psychostimulánsok és nootropicumok	X	X	X					
-------	---	---	---	---	--	--	--	--	--

”

szövegrész helyébe az

”

N06BX	egyéb psychostimulánsok és nootropicumok	X	X						
-------	---	---	---	--	--	--	--	--	--

”

szöveg,

g) az

”

R01AC	antiallergikumok, kivéve corticosteroidokat	X				X			
-------	--	---	--	--	--	---	--	--	--

”

szövegrész helyébe az

”

R01AC	antiallergikumok, kivéve corticosteroidokat	X							
-------	--	---	--	--	--	--	--	--	--

”

szöveg,

h) az

”

R01AD	corticosteroidok		X			X			
-------	------------------	--	---	--	--	---	--	--	--

”

szövegrész helyébe az

”

R01AD	corticosteroidok		X						
-------	------------------	--	---	--	--	--	--	--	--

”

szöveg,

i) az

”

R06AE	piperazin-származékok	X	X			X		
-------	-----------------------	---	---	--	--	---	--	--

”

szövegrész helyébe az

”

R06AE	piperazin-származékok	X	X					
-------	-----------------------	---	---	--	--	--	--	--

”

szöveg,

j) az

”

R06AX	egyéb szisztémás antihisztaminok	X	X			X		
-------	----------------------------------	---	---	--	--	---	--	--

”

szövegrész helyébe az

”

R06AX	egyéb szisztémás antihisztaminok	X	X					
-------	----------------------------------	---	---	--	--	--	--	--

”

szöveg

lép.

2. melléklet a 6/2009. (III. 20.) EüM rendelethez

1. Az R. 2. számú mellékletének 29. a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„29. a) Korábban ESA kezelésben nem részesült beteg kezelésében rosszindulatú daganatos megbetegedéshez [here-tumor (BNO: C62), emlődaganat (BNO: C50), tüdődaganat (BNO: C34), malignus lymphoma (BNO: 82–85, C88, C90–91), myeloma multiplex (BNO: C90.0), ovarium-tumor (BNO: C56–57) – az alkalmazott készítmény jóváhagyott indikációinak figyelembevételével] társuló, tünetekkel járó, nem kuratív célú kemoterápiával összefüggő anaemia kezelésére, amennyiben megfelelő étrend-kiegészítés és szükség esetén parenterális vaspótlás mellett a hemoglobin (Hgb) szint < 10 g/dl a kemoterápia befejezését követő negyedik hétig (célérték: 12 g/dl elérése és fenntartása) – amennyiben a hemoglobin szint a 12 g/dl értéket meghaladja, vagy a kezelés nyolcadik hetére a hemoglobinszint emelkedése a kiindulási értékhez képest < 1 g/dl, és a retikulocitaszám 40.000 sejt/μl alatt marad, az ESA (erythropoiesis stimulating agent) kezelést meg kell szakítani – a kijelölt intézmény onkológus vagy hematológus szakorvosa az OEP által közleményben közzétett gyógyszereket.”

2. Az R. 2. számú mellékletének 29. b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„29. b) ESA kezelésben részesülő beteg kezelésének folytatásában rosszindulatú daganatos megbetegedéshez [here-tumor (BNO: C62), emlődaganat (BNO: C50), tüdődaganat (BNO: C34), malignus lymphoma (BNO: 82–85, C88, C90–91), myeloma multiplex (BNO: C90.0), ovarium-tumor (BNO: C56–57) – az alkalmazott készítmény jóváhagyott indikációinak figyelembevételével] társuló, tünetekkel járó, nem kuratív célú kemoterápiával összefüggő anaemia kezelésére, amennyiben megfelelő étrend-kiegészítés és szükség esetén parenterális vaspótlás mellett a hemoglobin (Hgb) szint < 10 g/dl a kemoterápia befejezését követő negyedik hétig (célérték: 12 g/dl elérése és fenntartása) – amennyiben a hemoglobin szint a 12 g/dl értéket meghaladja, vagy a kezelés nyolcadik hetére a hemoglobinszint emelkedése a kiindulási értékhez képest < 1 g/dl, és a retikulocitaszám 40.000 sejt/μl alatt marad, az ESA (erythropoiesis stimulating agent) kezelést meg kell szakítani – a kijelölt intézmény onkológus vagy hematológus szakorvosa az OEP által közleményben közzétett gyógyszereket.”

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
28/2009. (III. 20.) FVM
rendelete**

a zöldség-gyümölcs termelői csoportok támogatásáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés *a*) pontjában és (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. §

E rendelet alkalmazásában:

a) zöldség-gyümölcs termelői csoport: a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”), 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: tanácsi rendelet) 125e. cikkében meghatározott szervezet figyelemmel a 203a. cikk (4) bekezdésében foglaltakra,

b) elismerési terv: a zöldség-gyümölcs termelői csoportok és termelői szervezetek nemzeti szabályozásáról szóló 19/2008. (II. 19.) FVM rendelet 4. §-a szerinti terv,

c) bekerülési érték: azon összeg, amely a nettó vételár, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történő beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési költségek számlával igazolt együttes nettó értéke.

2. §

Az e rendelet szerinti támogatás forrása a 2009. évben a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény XII. Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium fejezet, 10. cím, 4. alcím, 8. jogcímcsoport, 1. Egyes speciális szövetkezetek (TESZ, BÉSZ) 5. kiemelt előirányzata, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap.

3. §

A zöldség-gyümölcs termelői csoportok a tanácsi rendelet 103a. cikk (1) bekezdés *a*) pontja szerinti támogatást vehetnek igénybe a tanácsi rendelet 103a. cikk (3) bekezdésében, valamint a gyümölcs- és zöldségágazatban

a 2200/96/EK, a 2201/96/EK és az 1182/2007/EK rendeletre vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról szóló, 2007. december 21-i 1580/2007/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: bizottsági rendelet) 45. cikkében foglaltaknak megfelelően.

4. §

(1) A zöldség-gyümölcs termelői csoportok a tanácsi rendelet 103a. cikk (1) bekezdés *b*) pontja szerinti támogatást vehetnek igénybe összesen legfeljebb a bizottsági rendelet 49. cikk (2) bekezdésében meghatározott mértékig a bizottsági rendelet 46. cikkében foglaltaknak megfelelően.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás költségeihez nyújtott tagállami hozzájárulás mértéke a számlával igazolt bekerülési érték öt százaléka.

(3) Használt berendezések, illetve ingatlanok esetében a bizottsági rendelet 48. cikkében meghatározottak szerint a támogatási összegből le kell vonni az eladó vagy bármely korábbi tulajdonos, illetve használó, haszonélvező által a megelőző öt évben kapott, az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi CXIV. törvény, valamint a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény felhatalmazása alapján nyújtott támogatás összegét.

(4) A támogatás igénybevételének feltétele, hogy a zöldség-gyümölcs termelői csoport a megvalósított beruházást a termelői szervezatként való elismerés megszerzésétől számított öt évig nem idegeníti el.

(5) Amennyiben a használt berendezés vagy ingatlan felszámolási eljárás keretében alkalmazott pályázat, árverés vagy egyéb nyilvános értékesítési forma útján kerül beszerzésre, úgy – eltérően a (3) bekezdéstől – a támogató szerv, mint hitelező által az érintett vagyontárgy vonatkozásában támasztott – de részben vagy egészben – ki nem elégített, fennmaradó követelés mértékének megfelelő levonást kell alkalmazni. Amennyiben a támogató szerv az érintett vagyontárgy vonatkozásában a felszámolónak követelést nem jelent be, úgy a (3) bekezdésben szabályozott levonást nem kell alkalmazni.

5. §

(1) A 4. §-ban meghatározott támogatás formája lehet
a) tőketámogatás a bekerülési érték figyelembevételével,

b) kamattámogatás a támogatás szempontjából elszámolható költségekhez igénybe vett hitel pénzügyileg rendezett kamatai után,

c) kamattámogatás a támogatásra jogosult beruházásokhoz hozzákapcsolható éven túli forgóeszköz költségeihez igénybe vett hitel pénzügyileg rendezett kamatai után,

d) pénzügyi intézmény kezdeményezése alapján kezességvállaló intézmény által nyújtott kezességvállalás a hitelszerződés szerinti hitelösszegre és egyéves ügyleti kamatára, illetve az ezt követő években a futamidő végéig a mindenkor fennálló tőketartozásra és egyéves ügyleti kamatára,

illetve ezek kombinációja azzal, hogy a d) pontban meghatározott formát csak a b), illetve a c) pontokban meghatározott formákkal együtt lehet igényelni.

(2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjai esetén a hitel futamideje nem lehet hosszabb, mint az elfogadott elismerési terv végrehajtására rendelkezésre álló időszak három hónappal megnövelt időtartama. Amennyiben az elismerési terv végrehajtására rendelkezésre álló idő megváltozik, úgy a hitel futamidejét ennek megfelelően módosítani lehet. A futamidő alatti előtörlesztés esetén az addig igénybe vett kamattámogatás nem számít jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak.

(3) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti kezességvállalás mértéke legfeljebb 80% lehet.

6. §

(1) A zöldség-gyümölcs termelői csoportok által a pénzügyi intézményekhez, az azok által előírt példányszámban és meghatározott tartalommal benyújtott hitelkérelmek részét képezi a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által kiállított hatósági bizonyítvány.

(2) Az MVH a zöldség-gyümölcs termelői csoport kérelmére hatósági bizonyítványt állít ki az elismerési tervben jóváhagyott beruházásokról, azok keretösszegéről és a végrehajtásuk esetén igénybe vehető támogatási összeg maximumáról.

(3) A hatósági bizonyítvány kiállítása iránti kérelmet az 1. számú melléklet szerinti nyomtatványon lehet benyújtani az MVH-hoz.

(4) A zöldség-gyümölcs termelői csoport a hatósági bizonyítvány kiállítása érdekében a 2. számú mellékletben meghatározottak szerint nyilatkozik, hogy:

a) a hitelkérelemben meghatározott, e rendelet szerint támogatásra jogosult célkitűzéseket az elismerési tervben foglalt határidőig befejezi,

b) a felvett hitel teljes összegét az elismerési tervben meghatározott célra használja fel,

c) a hitellel megvalósított beruházást a 4. § (4) bekezdésében meghatározott időpontig rendeltetésszerűen működteti,

d) az elismerési tervben meghatározott beruházás esetén a hitel lejártáig megfelelő biztosítékot nyújt,

e) vele szemben csőd-, felszámolási, illetve végrehajtási eljárás nincs folyamatban, valamint nem áll végelszámolás alatt,

f) lejárt köztartozása nem áll fenn,

g) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 15. § (7)–(9) bekezdéseiben szabályozott rendezett munkaügyi kapcsolatok általános és különös feltételeinek megfelel.

(5) A 2. számú mellékletben szereplő nyilatkozat a hitelkérelem részét képezi.

7. §

(1) A kamatkedvezmény által képviselt támogatást tartalmat az MVH a 3. számú mellékletben meghatározott módszer szerint számolja ki, a pénzügyi intézmény által a hitelszerződés megkötését követő 30 napon belül a részére megküldött, 4. számú melléklet szerinti igazolás alapján. Az MVH a támogatást tartalomról értesíti a zöldség-gyümölcs termelői csoportot. A támogatást tartalomról szóló végzést az MVH, valamint a hitelfelvevő 8 évig köteles megőrizni.

(2) A kezességvállalás által képviselt támogatást tartalmat a kezességvállaló intézmény a külön jogszabályban meghatározott módszertan szerint számolja ki, és az erről szóló igazolást megküldi a hitelfelvevő részére. Az igazolást a kezességvállaló intézmény és a hitelfelvevő 8 évig köteles megőrizni.

(3) Az aktuális visszaigényelhető kamattámogatás összegét a támogatásra jogosult zöldség-gyümölcs termelői csoport a pénzügyi intézménytől kapott kamatigazolás alapján számítja ki.

8. §

(1) A bizottsági rendelet 47. cikkében szabályozott támogatási kérelmet az MVH-hoz kell benyújtani. A támogatási kérelemnek intézkedésenként tartalmaznia kell az igényelt támogatás alapját, annak formáját, valamint az igényelt támogatás formánkénti mértékét, figyelemmel a 4. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra. A támogatási kérelem benyújtására vonatkozó formanyomtatványt és kitöltési útmutatót az MVH a rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a hivatalos honlapján teszi közzé.

(2) A kamattámogatás igénylésénél az (1) bekezdésben meghatározott támogatási kérelemhez csatolni kell a pénzügyi intézménynek az esedékes kamat megfizetéséről szóló igazolását.

(3) A támogatási kérelmet az MVH bírálja el és a támogatást a támogatási kérelem kézhezvételétől számított hat hónapon belül fizeti ki.

9. §

E rendelet alapján nyújtott támogatás – ideértve a beruházások elismerési tervnek megfelelő, a termelő tagok által megtermelt áru érdekében történő hasznosítását – jogszerűségének ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat az MVH látja el.

10. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a zöldség-gyümölcs termelői csoportok támogatásáról szóló 28/2008. (III. 18.) FVM rendelet hatályát veszti, e bekezdés pedig e rendelet hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

11. §

Ez a rendelet a következő közösségi rendeletek végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet), 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet

b) a Bizottság 1580/2007/EK rendelete (2007. december 21.) a gyümölcs- és zöldségágazatban a 2200/96/EK, a 2201/96/EK és az 1182/2007/EK rendeletre vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet a 28/2009. (III. 20.) FVM rendelethez

Hatósági bizonyítvány kiállítása iránti kérelem

A kérelmező azonosító adatai:

Név (megnevezés):

Regisztrációs szám:

Az elismerési terv időszaka, amelyre a kérelem vonatkozik:

□□□□.□□.□□-tól □□□□.□□.□□-ig.

Kelt:

.....
cégszerű aláírás

2. számú melléklet a 28/2009. (III. 20.) FVM rendelethez

Nyilatkozat

Alulírott

Név:

Székhely/cím:

Adószám/adóazonosító jel:

Regisztrációs szám:

Nyilatkozom, hogy

- a) a hitelkérelemben meghatározott, a 28/2009. (III. 20.) FVM rendelet szerint támogatásra jogosult célkitűzéseket az általam képviselt zöldség-gyümölcs termelői csoport az elismerési tervben foglalt határidőig befejezi,
- b) a felvett hitelt az általam képviselt zöldség-gyümölcs termelői csoport az elismerési tervben meghatározott célra használja,
- c) a hitellel megvalósított beruházást az általam képviselt zöldség-gyümölcs termelői csoport a 28/2009. (III. 20.) FVM rendelet 4. § (4) bekezdésében meghatározott időpontig rendeltetésszerűen működteti,
- d) az elismerési tervben meghatározott beruházás esetén az általam képviselt zöldség-gyümölcs termelői csoport a hitel lejártáig megfelelő biztosítékot nyújt,
- e) az általam képviselt zöldség-gyümölcs termelői csoport nem áll csőd, felszámolás, végelszámolás vagy végrehajtási eljárás alatt,
- f) az általam képviselt zöldség-gyümölcs termelői csoportnak lejárt köztartozása nem áll fenn,
- g) az általam képviselt zöldség-gyümölcs termelői csoport az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 15. § (7)–(9) bekezdéseiben szabályozott rendezett munkaügyi kapcsolatok általános és különös feltételeinek megfelel.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt:

.....
cégszerű aláírás

3. számú melléklet a 28/2009. (III. 20.) FVM rendelethez

A hitel támogatástartalmának képlete

$$TT = Q * \left(1 - \frac{i'}{i} \right) \left(1 + \frac{r^P - r^F}{i * (P - F)} \right)$$

ahol:

TT: támogatástartalom, a támogatások összegének jelenértéke

Q: hitelösszeg

i: a 28/2009. (III. 20.) FVM rendelet 4. számú mellékletének 3. pontjában közölt adatok alapján megállapított referencia kamatláb

i': kedvezményes kamatláb

r: $1/(1+i)$

P: futamidő (türelmi idővel együtt)

F: türelmi idő

4. számú melléklet a 28/2009. (III. 20.) FVM rendelethez**Igazolás****a 28/2009. (III. 20.) FVM rendelet alapján felvett hitel kamattámogatás támogatástartalmának kiszámításához**

1. A hitelt folyósító pénzüintézet

Neve:

Levelezési cím: (helység) út/utca/tér hsz.

2. A zöldség-gyümölcs termelői csoport adatai:

Név:

Adószám/adóazonosító jel:

Regisztrációs szám:

3. Adatok a referenciaráta kiszámításához:

Az ügyfél minősítési kategóriája a 2008/C 14/02 Bizottsági Közlemény alapján:

A biztosítékokkal való fedezettség a 2008/C 14/02 Bizottsági Közlemény alapján:

A referencia kamatláb felára a 2008/C 14/02 Bizottsági Közlemény alapján:

4. A hitel támogatástartalmának kiszámításához szükséges adatok:

A hitel összege (Q):

A szerződéskötéskor érvényes referenciaráta (i):

Kedvezményes kamatláb (i') (a hitelszerződésben szereplő kamat %-a):

Futamidő (türelmi idővel együtt) (P):

Türelmi idő (F):

Kelt:

.....

hitelt folyósító pénzüintézet

**A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
6/2009. (III. 20.) NFGM
rendelete**

**a Gazdasági Versenyképesség Operatív Program
végrehajtásában közreműködő szervezetek
kijelöléséről szóló
15/2004. (II. 16.) GKM–IHM–OM–PM–TNM
együttes rendelet módosításáról**

Az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről szóló 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 33. § (3) bekezdés *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján – figyelemmel az R. 20. § (5) bekezdésében foglaltakra –, a nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter feladat- és hatásköréről szóló 134/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § *h*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A Gazdasági Versenyképesség Operatív Program végrehajtásában közreműködő szervezetek kijelöléséről szóló 15/2004. (II. 16.) GKM–IHM–OM–PM–TNM együttes rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter mint a Gazdasági Versenyképesség Operatív Program (a továbbiakban: GVOP) felügyeletéért felelős miniszter a Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.-t a GVOP végrehajtására strukturális alapok közreműködő szervezeteként (a továbbiakban: SA közreműködő szervezet) jelöli ki.”

2. §

A Rendelet 3. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) A GVOP végrehajtásával kapcsolatos feladatairól, valamint azok végrehajtásáról az SA közreműködő szervezet és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség megállapodást köt. A GVOP végrehajtása során alkalmazandó eljárási szabályokat a megállapodás mellékletét képező eljárásrend tartalmazza.

(2) A 2. §-ban meghatározott feladatok végrehajtásának módja, teljesítményének értékelése, továbbá közreműködő szervezeti finanszírozása tekintetében az SA közreműködő szervezet fölött a GVOP Irányító Hatóság vezetője közvetlen utasítási joggal rendelkezik.”

3. §

A Rendelet 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közreműködői feladatok ellátásához szükséges pénzügyi eszközöket az SA közreműködő szervezet számára az Unió fejlesztések fejezetéből kell biztosítani.”

4. §

Ez a rendelet 2009. május 31-én lép hatályba, és 2009. június 1-jén hatályát veszti.

Bajnai Gordon s. k.,
nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 29/2009. (III. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában – *dr. Kovács Péter* és *dr. Balogh Elemér* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek rendeléséről és kiadásáról szóló 44/2004. (IV. 28.) ESZCSM rendelet 7. § (3) bekezdésének *c*) pontja alkotmányellenes, ezért azt 2009. december 31. napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet 13. § (3) bekezdésének *e*) pontja alkotmányellenes, ezért azt 2009. december 31. napjával megsemmisíti.

3. Az Alkotmánybíróság az egészségügyi szolgáltatók Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 4. és 17. §-a alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti indítványokat elutasítja.

4. Az Alkotmánybíróság a Betegségek Nemzetközi Osztályozása X. Revíziója bevezetéséről szóló 42/1995. (XI. 14.) NM rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

5. Az Alkotmánybíróság az egyes személyazonosításra alkalmatlan ágazati (egészségügyi, szakmai) adatok körének meghatározására, gyűjtésére, feldolgozására vonatkozó részletes szabályokról szóló 76/2004. (VIII. 19.) ESZCSM rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett egyes rendeletek egészségügyben történő adatkezelésre vonatkozó rendelkezései alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. Az Alkotmánybíróság az indítványokat a szoros tárgyi összefüggésre tekintettel az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

2. Az egyik indítványozó egyrészt az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 4. § (2) bekezdése, másrészt az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek rendelkezéséről és kiadásáról szóló 44/2004. (IV. 28.) ESZCSM rendelet (a továbbiakban: ESZCSMr.) 7. § (3) bekezdés c) pontjából a „beteg nevét, lakcímét, születési idejét” szövegrész alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a megjelölt rendelkezések mind formai, mind tartalmi szempontból alkotmányellenesek. Formai szempontból azért, mert megsértették az Alkotmány 8. § (2) bekezdését: a személyes adatok védelméhez való alapvető jogra vonatkozó szabályokat nem törvény, hanem rendelet tartalmazza. Az indítványozó hivatkozott a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi

LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (3) bekezdésére is, melynek értelmében kötelező adatkezelés esetén az adatkezelés célját és feltételeit, a kezelendő adatok körét és megismerhetőségét, az adatkezelés időtartamát, valamint az adatkezelő személyét az adatkezelést elrendelő törvény vagy önkormányzati rendelet határozza meg.

Tartalmilag azért tartotta alkotmányellenesnek az indítványozó a támadott rendelkezéseket, mert azok – figyelemmel az Avtv. fent megjelölt szabályára – nem felelnek meg a célhoz kötöttség és az adatbiztonság elvének. Az ESZCSMr. támadott rendelkezése kapcsán kifejtette, hogy az orvosi vényeken fel kell tüntetni a beteg alapvető személyi azonosító adatait, továbbá – a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyszerekről és a támogatás összegéről szóló 1/2003. (I. 21.) ESZCSM rendelet 1. § (3) bekezdése alapján – a betegség azonosítására alkalmas BNO kódot. Az így összekapcsolt adatok az Avtv. 2. § (2) bekezdés b) pontja értelmében különleges személyes adatnak minősülnek. Ebben az esetben is kötelező adatkezelésről van szó, hisz a beteg csak akkor jut hozzá a gyógyszerhez, ha a vényen a rendeletekben meghatározott adatok szerepelnek. Az indítványozó szerint a vényen feltüntetett adatok kezelésére vonatkozó szabályok sértik az Alkotmány 59. § (1) bekezdését, mert bár a finanszírozási szabályok ellenőrizhetősége (mint cél) érdekében szükséges lehet az adatkezelés, emellett az is követelmény, hogy csak azokat az adatokat lehessen kezelni, amelyek e cél eléréséhez elengedhetetlenül szükségesek. Az indítványozó szerint ehhez elegendő lenne, ha a vényen csak a beteg TAJ száma és a BNO kód szerepelne. Ezáltal be lehetne azonosítani a beteg személyét és a betegségét is, de ezek nem bárki, hanem csak az erre jogosultak számára biztosítanak a személyazonosság megismerhetőségét. További hiányossága a szabályozásnak, hogy nem tesz különbséget a feltüntetendő adatok tekintetében a közfinanszírozott és a nem közfinanszírozott gyógyszerek között, ez utóbbi esetben a BNO kód feltüntetése törvényesen nem indokolható.

Az indítványozó végül hivatkozott a jogállamiság és a jogbiztonság elvére, mely jelen esetben szerinte azáltal sérül, hogy az „állami jogalkotó szervek jogszabálysértő módon és tartalommal alkotnak jogszabályt”, illetve nincs koherencia a jogszabályok között.

3. Egy másik indítványozó támadta a Kr. 4. és 17. §-ait, az egyes személyazonosításra alkalmatlan ágazati (egészségügyi, szakmai) adatok körének meghatározására, gyűjtésére, feldolgozására vonatkozó részletes szabályokról szóló 76/2004. (VIII. 19.) ESZCSM rendeletet, a Betegségek Nemzetközi Osztályozása X. Revíziója bevezetéséről szóló 42/1995. (XI. 14.) NM rendeletet (a továbbiakban: NMr.), végül a társadalombiztosítási támogatással rendelhető, illetve kölcsönözhető gyógyászati segédeszközökről, a támogatás összegéről és mértékéről, valamint a rendelés, forgalmazás, kölcsönzés és javítás szakmai követelményeiről szóló 19/2003. (IV. 29.) ESZCSM rendelet 7. §

(4) bekezdés *e*) pontját. Hivatkozva az Avtv. 2. § (2) bekezdés *a*) és *b*) pontjaira, valamint 3. § (1) bekezdésére előadta, hogy sérül az Alkotmány 35. § (2) bekezdése és 37. § (3) bekezdése. Álláspontja szerint ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből fakadó jogállamiság elvével, hogy a jogalkotó összemossa a személyes adatok és a különleges adatok kezelésének szabályait, és sérül az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében megfogalmazott személyes adatok védelméhez való jog is.

Az indítványozó szerint amellett, hogy a kötelező adatkezelésről nem törvény rendelkezik, nincs szabályozva a megjelölt rendeletekben a kezelendő adatok megismerhetősége, illetve az adatkezelés időtartama sem. A finanszírozónak csak az általa finanszírozott ellátásokról kellene tudomást szereznie; a vényköteles, de társadalombiztosítási támogatással nem rendelkező gyógyszerek esetében a betegek különleges adatai jogviszony hiányában kerülnek a társadalombiztosítási szervek nyilvántartásába. Az ellátás során feltárt betegségek, az arra adott kezelés és a felírt gyógyszerek – különösen a nem közfinanszírozott gyógyszerek – adatainak továbbküldése ellentétes az Alkotmány 54. §-ában rögzített emberi méltósághoz való joggal. A jogállamiságot sértő és „emberileg megalázó”, hogy a 19/2003. (IV. 29.) ESZCSM rendelet nem jelöl meg semmilyen célt, amelynek érdekében az orvosi vényeken a TAJ szám és a BNO kód feltüntetése szükséges lenne.

Az indítványozó előadta, hogy az „OEP [Országos Egészségbiztosítási Pénztár] az adatvédelmi rendelkezéseket úgy játszva ki, hogy az adatokban a TAJ számot kicseréli, egy másik számra (kapcsolati kód), így azok már szerinte nem lesznek személyes adatok, és bárhova továbbíthatók”. Ez azonban álláspontja szerint nem felel meg a valóságnak, mert ha valakiről megtudják, hogy mikor járt utójára patikában, és milyen gyógyszert váltott ki, illetve mikor volt utójára háziornosnál, akkor hozzáférhetővé válik az összes egészségügyi adata is.

Az indítványozó utóbbi indítványát módosította, és – figyelemmel az Alkotmánybíróság 937/B/2006. AB határozatára (ABH 2007, 2580.) – a 76/2004. (VIII. 19.) ESZCSM rendelet alkotmányellenessége megállapítása és megsemmisítése iránti kérelmét visszavonta. Egyúttal az időközben hatályon kívül helyezett 19/2003. (IV. 29.) ESZCSM rendelet 7. § (4) bekezdés *e*) pontja helyett indítványát a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendelkezéséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet (a továbbiakban: EüMr.) 13. § (3) bekezdés *e*) pontja vonatkozásában tartotta fenn.

4. A harmadik indítványozó utólagos normakontrollra, illetve mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet terjesztett elő.

4.1. A Kr. 4. és 17. §-ai alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését azért kérte, mert azok meg-

látása szerint sértik az Alkotmány 8. § (2) bekezdését és 59. § (1) bekezdését. A kifogásolt rendelkezések értelmében a háziornosok kötelesek a betegforgalmi jelentéseket a finanszírozó társadalombiztosítási szerv részére továbbítani. Ez olyan adatszolgáltatási kötelezettséget jelent, melyről az indítványozó szerint törvényben kellett volna rendelkezni. Ezért a Kr. érintett §-ai formai okból alkotmányellenesek. De tartalmi alkotmányellenesség is megvalósul az Alkotmány 59. §-ának sérelme következtében: a háziornosoknak ugyanis olyan szolgáltatások adatait is továbbítaniuk kell, amelyeket nem az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) finanszíroz. Ilyenek például a népegészségügyi szűrésekkel, a láttelek kibocsátásával, a jogosítvány kiadásához szükséges, vagy a löfegyver-használati engedélyezési eljárás során kötelező orvosi vizsgálatokkal összefüggő adatok. Meglátása szerint sérti az információs önrendelkezési jogot az is, hogy a háziornos köteles a vényköteles, de társadalombiztosítási támogatással nem rendelkező gyógyszerek felírásakor is adatot továbbítani az ellátótról az OEP felé.

Az indítványozó kifogásolta a háziornosok és a társadalombiztosítási szervek közötti adattovábbítás módját is: az adatokat rendszerint számítógépes adathordozó postázásával juttatják el a címzett részére, így a betegek személyes adatai semmilyen külön védelemben nem részesülnek. Emellett a „jelentést konstruáló számítógépes program »szabadon« kutat az orvosi nyilvántartások adataiban, és az adatkezelő háziornos – mivel a jelentés kizárólag program segítségével generált kódszámokban jelenik meg – nem tud meggyőződni arról, hogy a küldött anyag a valóságban milyen adatokat tartalmaz”.

4.2. A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló, a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvénnyel összefüggésben előterjesztett kérelem az Alkotmány 44/A. § (3) bekezdés *c*) pontján és 70/D. §-án alapul. Az indítványozó szerint ugyanis nem biztosították a helyi önkormányzatok számára a háziornosi (egészségügyi alapellátások) feladatok ellátásához szükséges anyagi forrásokat. Az Alkotmánybíróság az Ügyrend 28. § (2) bekezdése alapján elrendelte, hogy ezen indítványrész elküldülve kerüljön érdemi megvizsgálásra és elbírálásra.

5. A negyedik indítványozó szintén a Kr. 4. és 17. §-ai megsemmisítését kérte az Alkotmány 8. § (2) bekezdése alapján, mivel azok az Avtv. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak nem felelnek meg. Az adatkezelésre vonatkozó rendelkezések kormányrendeletben történő szabályozása ugyanis nem megfelelő. Tartalmi okból pedig azért áll fenn alkotmányellenesség, mert a finanszírozó a nem finanszírozott ellátásokról is tudomást szerez, hisz a jelentéstételi kötelezettség erre is kiterjed; illetve nem biztosított a továbbított adatok különleges védelme (az adattovábbítás számítógépes adathordozón, normál postai úton történik). Mindez ellentétes az Alkotmány 59. § (1) bekezdéséből fakadó személyes adatok védelméhez való joggal.

Az indítványozó szerint az orvosi vényeken a BNO kód kötelező feltüntetése az Avtv. 3. § (2) és (3) bekezdéseivel ellentétes, mert azt nem törvény rendeli el. Kifogásolta továbbá a 76/2004. (VIII. 19.) ESZCSM rendelet 4. §-ának rendelkezését, mely szerint az OEP köteles az Egészségügyi Minisztérium, az Egészségügyi Stratégiai Kutató Intézet és az Országos Szakfelügyeleti Módszertani Központ részére adatokat szolgáltatni. Az adatkezelés célja, indokoltsága ugyanis megkérdőjelezhető. E rendelet megsemmisítését azonban nem kérte.

6. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy a Kr. 4. §-ának (2) bekezdését – a 2006-ban kelt indítványok benyújtását követően – az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról szóló 318/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése 2007. január 1-jei hatállyal megváltoztatta. A módosítás nem szüntette meg a jelentésküldési kötelezettséget, a fekvőbeteg-szakellátás tekintetében azonban az adatszolgáltatásra vonatkozóan szigorú formai előírásokat vezetett be. Ugyanez a rendelet iktatta be a Kr. 4. § (10) bekezdését, mely a Magyar Köztársaság területén tartózkodó beteg sürgősségi ellátása vonatkozásában fogalmazott meg a szolgáltató számára kötelezettséget. A Kr. 4. § (9) bekezdését az egyes egészségügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 364/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 16. § (6) bekezdése úgy módosította, hogy „az értékhatárt meghaladó rész visszavonásra kerül” szövegrész helyébe „az értékhatárt meghaladó rész levonásra kerül” szövegrész lépett.

Az ESZCSMr. 7. § (3) bekezdés c) pontját az egyes, a gyógyszerrendeléssel kapcsolatos miniszteri rendeletek módosításáról szóló 45/2008. (XII. 3.) EüM rendelet 1. § (1) bekezdése akként változtatta meg, hogy a vényen az orvos által feltüntetendő személyes adatok körét kibővítette az érintett betegsége kódjával (BNO kóddal).

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy ezek a változások az indítványozók által felvetett alkotmányossági problémát nem érintették, illetve nem szüntették meg, ezért az elbíráláskor hatályos szöveg tekintetében érdemben folytatta le az alkotmányossági vizsgálatot.

7. Az Alkotmánybíróság beszerezte az adatvédelmi biztos jogkörében eljáró állampolgári jogok országgyűlési biztosának, az igazságügyi és rendészeti miniszternek és az egészségügyi miniszternek a véleményét.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokrati-
kus jogállam.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja

meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„35. § (2) A Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki, és határozatokat hoz. Ezeket a miniszterelnök írja alá. A Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes. A Kormány rendeleteit a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„37. § (3) A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek. A rendeleteket a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”

„59. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.”

2. Az Avtv. vonatkozó rendelkezései:

„3. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

(2) Különleges adat akkor kezelhető, ha

a) az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul, vagy

b) a 2. § 2. a) pontjában foglalt adatok esetében, az nemzetközi egyezményen alapul, vagy Alkotmányban biztosított alapvető jog érvényesítése, továbbá a nemzetbiztonság, a bűnmegelőzés vagy a bűnüldözés érdekében törvény elrendeli;

c) egyéb esetekben azt törvény elrendeli.

(3) Kötelező adatkezelés esetén az adatkezelés célját és feltételeit, a kezelendő adatok körét és megismerhetőségét, az adatkezelés időtartamát, valamint az adatkezelő személyét az adatkezelést elrendelő törvény vagy önkormányzati rendelet határozza meg.”

3. A Kr. indítványokkal érintett rendelkezései:

„4. § (1) A szolgáltató az általa ellátott betegekről, illetve a nyújtott ellátásokról az elszámoláshoz előírt nyilvántartásokat vezet. A szolgáltató a finanszírozással kapcsolatos – személyes adatokat nem tartalmazó – nyilvántartásokat legalább 5 évig megőrzi.

(2) A szolgáltató az általa nyújtott, a finanszírozás alapjául szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról – a fekvőbeteg-szakellátás kivételével – kísérőjegyzékkel, számítógépes adathordozón vagy adatátviteli vonalon a megadott formátumban (rekordkép), e rendelet szerint adatot szolgáltat (a továbbiakban: jelentés) a finanszírozó részére. A fekvőbeteg-szakellátás során nyújtott ellátásokról a jelentést az OEP részére legalább fokozott biztonságú elektro-

nikus aláírással hitelesített, autentikus időbélyeget használó és rejtjelezéssel védett elektronikus rendszer útján kell megküldeni.

(3) Finanszírozott teljesítményként a finanszírozási szerződésben meghatározott és ténylegesen teljesített szolgáltatás számolható el a Társadalombiztosítási Azonosító Jel (a továbbiakban: TAJ-szám) feltüntetésével, amennyiben annak megtérítésére jogszabály alapján más nem köteles.

(4) Újszülött ellátásának jelentése TAJ-szám hiányában a születést követő 6. hónap utolsó napjáig, továbbá ismeretlen TAJ-számú elhunyt személy elhalálozását megelőző ellátásának és boncolásának jelentése az OEP által meghatározott elvek szerinti informatikai kód alkalmazásával történik.

(5) Abban az esetben, ha az ellátott személy vagy hozzátartozója a TAJ-számot igazoló okmányt az ellátást követő 15 napon belül nem mutatja be, az ellátást végző szolgáltató a finanszírozónál kezdeményezi a TAJ-szám rendelkezésre bocsátását az ellátott személy azonosítására szolgáló, rendelkezésre álló adatok (név, születési hely, idő, anyja neve, lakcíme) megküldésével. A finanszírozótól megkapott TAJ-számon történik meg a teljesítmény jelentése.

(6) Ismeretlen, TAJ-számmal és a személy azonosítására szolgáló adatokkal nem rendelkező beteg esetén – az újszülött kivételével – annak adatlapját kell megküldeni a finanszírozónak. A szolgáltatások kifizetésére a finanszírozó által elvégzett ellenőrzést követően kerülhet sor. Amennyiben a finanszírozó az ellenőrzést az adatlap megküldésétől számított 60 napon belül nem végzi el, a szolgáltató részére ki kell fizetnie a nyújtott szolgáltatásért járó díjazást.

(7) A szolgáltató az adatokat az adatkezelési előírások szerint tartja nyilván, és a finanszírozás céljából megküldött adatok valódiságáért felel. A finanszírozó által végzett ellenőrzés során a szolgáltató az ellenőrzéshez szükséges adatokat bemutatja, és gondoskodik arról, hogy a közreműködő szolgáltató is rendelkezésre bocsássa az adatokat.

(8) A szolgáltató a magyar egészségbiztosítási jogszabályok alapján egészségügyi szolgáltatásra nem jogosult személyek részére nyújtott ellátás után akkor jogosult térítésre, ha az ellátott személy az ellátásra államközi szerződés, nemzetközi szerződés vagy kötelezően alkalmazandó Közösségi szabály alapján jogosult, és az adott ellátásra való jogosultságát az alkalmazandó államközi szerződés, nemzetközi szerződés vagy Közösségi szabály előírásainak megfelelően igazolta. A szolgáltató nyilvántartásának tartalmaznia kell az ellátott személy nevét, születési dátumát, állampolgárságát és az ellátás igénybevételére jogosító igazoláson feltüntetett adatokat. Az E térítési kategória alapján nyújtott ellátás esetén a 21. számú melléklet kitöltése kötelező. A kihirdetett államközi szerződések, nemzetközi szerződés és az alkalmazandó Közösségi szabályok listáját, továbbá az ellátások igénybevételére jogosító igazolások mintáit az OEP tájékoztatóban közzéteszi.

A szolgáltató a 21. számú melléklet szerinti adatokat havonta, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig, számítógépes adathordozón megküldi a finanszírozónak.

(9) Amennyiben az alapellátást, illetve a szakellátást nyújtó orvos gyógyszerrendelési gyakorlata során a külön jogszabályban foglaltakat az ellenőrzést követő figyelemzés után sem tartja be, a finanszírozás összegéből a külön jogszabályban meghatározott értékhatárt meghaladó rész levonásra kerül.

(10) A Magyar Köztársaság területén tartózkodó beteg sürgősségi ellátása esetén a szolgáltató köteles vizsgálni, hogy az Eütv. 142. § (2) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerint nyújtott ellátások költségei behajthatóak-e más forrásból. A behajtás érdekében a szolgáltatónak a tőle elvárható valamennyi intézkedést meg kell tennie. Amennyiben az intézkedések nem vezetnek eredményre, az esetet az 5. § (1) bekezdésének megfelelően kell jelenteni.”

„17. § (1) A háziorvosi szolgáltató a 2. és 20. számú melléklet szerinti adatokat havonta, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig jelenti a finanszírozónak.

(2) Az OEP az (1) bekezdés szerinti jelentés alapján nyilvántartást vezet az egyes háziorvosi szolgáltatókhoz bejelentkezett biztosítottokról. Ha egy biztosított egyidejűleg több szolgáltató nyilvántartásában szerepel, az OEP a legutóbbi bejelentkezést veszi figyelembe, és egyidejűleg törli a másik szolgáltató nyilvántartásából, továbbá az OEP törli az elhunyt személy adatait is, és a korrigált létszámmal számol. Az utalványozással egyidejűleg tájékoztatja a finanszírozás megszüntetéséről és annak okáról az érintett háziorvosi szolgáltatót.

(3) A korcsoportos átsorolást az OEP havonta, a bejelentkezett biztosítottaknak a hónap utolsó napjához viszonyított életkora alapján végzi.”

4. Az ESZCSMr.-nek az indítványok benyújtásakor hatályos rendelkezése:

„7. § (3) A vényen az orvosnak fel kell tüntetni:

(...)

c) a beteg nevét, lakcímét, születési idejét és a TAJ számát, közgyógyellátott beteg esetén a közgyógyellátási igazolvány számát;

(...)”

Az ESZCSMr.-nek az indítványok elbírálásakor hatályos rendelkezése:

„7. § (3) A vényen az orvosnak fel kell tüntetni:

(...)

c) a beteg nevét, lakcímét, születési idejét és a TAJ számát, valamint betegségének a betegségek nemzetközi osztályozása szerinti kódját (BNO kód), közgyógyellátott beteg esetén a közgyógyellátási igazolvány számát;

(...)”

5. Az NMr. releváns rendelkezései:

„1. § A Betegségek Nemzetközi Osztályozása IX. Revíziója helyett az ENSZ Egészségügyi Világszervezete által közzétett Betegségek és az egészséggel kapcsolatos prob-

lémák nemzetközi statisztikai osztályozása, Tizedik Revízió (a továbbiakban: BNO-10) alkalmazandó 1996. január 1. napjától minden olyan dokumentáción, illetve adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésénél, amikor külön jogszabály alapján a betegségeket kódjelekkel fel kell tüntetni.

2. § A BNO-10 kódrendszer ötödik jegyre történő al-bontását szakmánként az illetékes szakmai kollégium felügyelete mellett az országos orvosszakmai intézetek végzik el.”

6. Az EüMr. támadott rendelkezése:

„13. § (3) A vényen az orvosnak fel kell tüntetnie:

(...)

e) a beteg kórisméjének BNO kódját;

(...)”

III.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság először a Kr. támadott rendelkezéseit vizsgálta meg.

1.1. Az indítványozók szerint a Kr. 4. és 17. §-ában előírt adatszolgáltatási kötelezettség előírása a személyes adatok védelméhez való joggal összefüggésben sérti az Alkotmány 8. § (2) bekezdését, mert a kötelező adatszolgáltatást törvényben kellett volna elrendelni, nem kormányrendeletben. A kifogásolt rendelkezések [alapvetően a Kr. 4. § (2) bekezdése és a 17. § (1) bekezdése] szerint az egészségügyi szolgáltató az általa nyújtott, a finanszírozás alapjául szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról adatot szolgáltat a finanszírozó részére, illetve a háziiorvosi szolgáltató a Kr. 2. és 20. melléklete szerinti adatokat havonta jelenti a finanszírozónak.

Az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány 8. § (2) bekezdésére vonatkozó gyakorlata szerint nem mindenfajta összefüggés az alapjogokkal követeli meg a törvényi szintű szabályozást. Valamely alapjog tartalmának meghatározása és lényeges garanciáinak megállapítása ugyan csakis törvényben történhet, illetve törvény kell az alapjog közvetlen és jelentős korlátozásához is, mert csak ekkor eléghető ki a formai alkotmányosság tekintetében az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt követelmény. Közvetett és távoli összefüggés esetében azonban elegendő a rendeleti szint is, a technikai és nem korlátozó jellegű szabályok rendeleti formában történő kiadása önmagában nem minősül alkotmányellenesnek. [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 300.; 29/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 148, 155.]

Az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében megfogalmazott személyes adatok védelméhez való jog tartalma az, hogy mindenki maga rendelkezik személyes adatainak feltárásáról és felhasználásáról. Személyes adatot felvenni és felhasználni általában csak az érintett beleegyezésével szabad, de kivételesen törvény is elrendelheti személyes adat

kötelező kiszolgáltatását, és előírhatja felhasználásának módját is. Az ilyen törvény korlátozza az információs önrendelkezés alapjogát, és akkor alkotmányos, ha megfelel az Alkotmány 8. §-ában megfogalmazott feltételeknek. [15/1991. (IV. 13.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), ABH 1991, 40, 41.]

A fentiekből következik, hogy a kötelező adatkezelés (adattovábbítás) a személyes adatok védelméhez való jog közvetlen és jelentős korlátozásának minősül, mely csak akkor felel meg az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt követelménynek, ha törvény rendeli el. Ez azt jelenti, hogy törvényben kell rögzíteni – egyebek mellett és első sorban – azt a célt, amelynek eléréséhez az adatkezelés (adattovábbítás) szükséges, és azon (és csak azon) személyes adatok körét, melyekkel ez a cél megvalósítható.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa által az indítványokkal összefüggésben előterjesztett tájékoztatás alapján az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg. Az adatvédelmi biztos 2006. október 9. napján kelt, a társadalombiztosítási szervek által történő egyes adatkezelésekről szóló Állásfoglalása (a továbbiakban: Állásfoglalás) megállapította, hogy az adattovábbítás kormányrendeleti szinten történő elrendelése nem felel meg az Avtv. 3. § (3) bekezdésében foglalt követelménynek. Az egészségügyi miniszter a jelzett alkotmányossági kifogást figyelembe véve javaslatot nyújtott be az Országgyűléshez, melyben kezdeményezte a felvetett problémák rendezését. Ennek eredményeként került módosításra az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüak.) és a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.). [Lásd az egyes, az egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról szóló 2006. évi CXV. törvény 25. §-át, illetve az egészségbiztosítás hatósági felügyeletéről szóló 2006. évi CXVI. törvény 22. § (4)–(6) bekezdését, mindkettő 2007. január 1-jétől hatályos.]

Az Eüak. jelenleg is hatályos 4. § (2) bekezdés g) pontja értelmében egészségügyi és személyazonosító adatot a 4. § (1) bekezdésében foglaltakon túl – törvényben meghatározott esetekben – az egészségügyi ellátásokra jogosultak részére a kötelező egészségbiztosítás terhére igénybe vehető szolgáltatások rendelkezésének és nyújtásának, valamint a gazdaságos gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz- és gyógyászati ellátás rendelési szabályai betartásának a vizsgálata, továbbá a külön jogszabály szerinti szerződés alapján a jogosultak részére nyújtott ellátások finanszírozása, illetve az ártámogatás elszámolása céljából lehet kezelni. Az Eüak. 22. § (1) bekezdés c) pontja úgy rendelkezik, hogy a társadalombiztosítási igazgatási szervek részére abban az esetben továbbítható egészségügyi és személyazonosító adat, amennyiben az a 4. § (2) bekezdés g) pontjában foglalt célok teljesítéséhez szükséges. A 22. § (2) bekezdése értelmében az egészségügyi és személyazonosító adatokat a társadalombiztosítási igazgatási

szervek kizárólag az ellátás megállapításával, folyósításával, az ellenőrzés lefolytatásával, egészségbiztosítási orvosszakértői, illetve jogorvoslati tevékenységgel megbízott dolgozója, továbbá a 4. § (2) bekezdés g) pontja szerinti feladat teljesítésével megbízott munkatársa kezelheti. Az Eüak. 22. § (5) bekezdése meghatározza, hogy a társadalombiztosítási igazgatási szerv – a 4. § (2) bekezdés g) pontjában meghatározott célból – kezelheti:

a) az egészségügyi szolgáltató, az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevő, a beutaló (a szolgáltatást rendelő) orvos azonosítását szolgáló – külön jogszabály szerinti – adatokat,

b) az a) pontban foglaltakon túl az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevő TAJ számát, közgyógyellátásra való jogosultság esetén a közgyógyellátási igazolvány számát,

c) az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevő diagnózisának, a részére nyújtott egészségügyi szolgáltatásnak (ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerket) a megnevezését, kódját.

Az Ebtv. kiegészült a 79/A. §-sal, melynek (1)–(2) bekezdése értelmében az egészségbiztosító az Ebtv. alapján kötött szerződésekhez kapcsolódóan az Eüak. 4. § (2) bekezdés g) pontjában foglalt célok teljesítése érdekében kezeli az Eüak. 22. §-ának (5) bekezdésében meghatározott adatokat. Az egészségügyi szolgáltató ezen adatok kezelését, az egészségbiztosító felé történő továbbítását a külön jogszabályban és a szerződésében előírt formában és módon teljesíti.

A fentiekből megállapíthatóan az Ebtv. és az Eüak. idézett előírásaiból fakad az, hogy a társadalombiztosítási igazgatási szerv, nevezetesen az egészségbiztosító az egészségügyi ellátásokra jogosultak részére a kötelező egészségbiztosítás terhére igénybe vehető szolgáltatások rendelkezésének és nyújtásának vizsgálata, illetve a jogosultak részére nyújtott ellátások finanszírozása céljából kezelheti az Eüak. 22. § (5) bekezdésében foglalt adatokat. E célok érdekében az egészségügyi szolgáltató köteles a megjelölt adatokat az egészségbiztosító felé továbbítani. A Kr. 4. § (2) bekezdésének rendelkezése ezt a törvényen alapuló adatszolgáltatási kötelezettséget ismétli meg, illetve konkretizálja az adattovábbítás módját, és ennek a törvényi rendelkezésnek a végrehajtását szolgálja a Kr. 17. §-a is. Mivel az adatszolgáltatási kötelezettség közvetlenül törvényi rendelkezéseken alapul, és nem a Kr. támadott 4. és 17. §-ából ered, az indítványok a formális alkotmányellenesség tekintetében nem megalapozottak. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a Kr. 4. §-a és 17. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt az Alkotmány 8. § (2) bekezdése vonatkozásában elutasította.

1.2. Az egyik indítványozó szerint a Kr. 4. és 17. §-a sérti az Alkotmány 35. § (2) bekezdését is, melynek értelmében a Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes. Az indítványozó szerint a kifogásolt szabályok az által alkotmányellenesek, hogy az Avtv. 3. § (2) és (3) bekezdé-

sébe ütköznek. A különleges adatok egészségügyi szolgáltató által történő továbbítását ugyanis csak törvény rendelhetné el, ezzel szemben azt kormányrendelet írja elő. Az indítványozó tartalmában tehát ugyanazt az alkotmányosági problémát vetette fel, mint a többi indítványozó az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével összefüggésben. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság megállapította, az adattovábbítás közvetlenül törvényi rendelkezésen alapul, és nem a Kr. 4. és 17. §-ain, az indítvány az Alkotmány 35. § (2) bekezdésével összefüggésben sem megalapozott, ezért azt elutasította.

1.3. Az indítványozók tartalmi alkotmányellenességre is hivatkoztak. Az egyik indítványozó szerint a Kr. 4. és 17. §-aiban szabályozott jelentésküldési kötelezettség sérti az Alkotmány 54. § (1) bekezdését, mivel az ellátás során feltárt betegségek, az arra adott kezelés és a felírt gyógyszerek adatainak továbbküldése emberileg megalázó. Ezzel sérül az Alkotmány 59. § (1) bekezdése is. Emellett több indítványozó meglátása szerint a Kr.-ben foglalt szabályozás nem felel meg a célhoz kötöttség követelményének, mert olyan egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos adatok továbbítását is elrendeli, melyek finanszírozása nem a társadalombiztosítás keretében történik, illetve a támadott szabályozás nem felel meg az adatbiztonság elvének sem.

1.3.1. „Az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogot az ún. általános személyiségi jog egyik megfogalmazásának tekinti. A modern alkotmányok, illetve alkotmánybírósági gyakorlat az általános személyiségi jogot különféle aspektusaival nevezik meg: pl. a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogként, az önrendelkezés szabadságához való jogként, általános cselekvési szabadságként, avagy a magánszférához való jogként. Az általános személyiségi jog anyajog, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.” [8/1999. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44–45.]

Az Alkotmánybíróság az 50/2003. (XI. 5.) AB határozatában rámutatott: „Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése védelemben részesíti az emberek magánszféráját, magántitkait, jó hírnevét, személyes adatait. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ezeknek az emberi méltósághoz való jogból fakadó jogosultságoknak a sérelmét jelentheti, ha az állam indok nélkül avatkozik be az emberek magánéletébe, például azáltal, hogy a hatóság kellő alap nélkül alkalmaz kényszert az egyénnel szemben. »Az a jogi szabályozás tehát, amely ezt akár csak potenciálisan lehetővé teszi, arra való tekintet nélkül alkotmányellenes, hogy ez az alkotmányellenes jogkövetkezmény az ügyek hány százalékában következik be.« [Előszőr: 46/1991. (IX. 10.) AB határozat, ABH 1991, 211, 215.] »Az alkotmányos alapjogok és alkotmányos védelmet élvező szabadságok miatt a közhatalom csak alkotmányos felhatalmazással és alkotmányos indokkal avatkozhat be

az egyén jogaiba és szabadságába.« [Először: 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85.]” [ABH 2003, 566, 578.; megerősítette: 36/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 390, 396.]

Ahogy arra az Alkotmánybíróság már fent utalt, a személyes adatok védelméhez való jog az Alkotmánybíróság gyakorlatában információs önrendelkezési jogként jelenik meg, azaz mindenki maga rendelkezik személyes adatainak feltárásáról és felhasználásáról. Ez az önrendelkezés szabadságához való jog egyik nevesített esete, amikor a cselekvési szabadság a személyhez fűződő adatokra vonatkozik. Az indítványozó épp azt sérelmezi, hogy a betegek személyhez fűződő adatai – ezen belül különösen pedig egészségügyi adatai, mint érzékeny adatok – esetleges akarattal ellentétben külső (az ellátást nyújtó szolgáltatón kívüli) állami szervekhez kerülnek. Ez pedig az adatok jellegére tekintettel indokolatlan behatolást jelent az érintettek magánszférájába, melyet megalázónak érznek.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az alkotmányos alapjogok nem korlátozhatatlanok. Ez vonatkozik a személyes adatok védelméhez való jogra [lásd: 2/1990. (II. 18.) AB határozat, ABH 1990, 18, 20.], de az emberi méltósághoz való jogra is. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az emberi méltósághoz való jog csak az emberi státus meghatározójaként, az élethez való joggal fennálló egységében abszolút és korlátozhatatlan, egyes részjog-sítványai azonban más alapjogokhoz hasonlóan korlátozhatók. [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 308.; 75/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1995, 376, 383.; 36/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 390, 396.] Az alapjog korlátozásának azonban meg kell felelnie az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt követelménynek. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában ez azt jelenti, hogy alapjog tartalma csak más alapjog vagy alkotmányos érték védelme érdekében, elkerülhetetlen esetben, a szükséges mértékben és arányos módon korlátozható. [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85.]

Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 59. § (1) bekezdésének értelmezése kapcsán az Abh.-ban kimondta, hogy „[a]z információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség. Ez azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak. (...) A célhoz kötöttségből következik, hogy a meghatározott cél nélküli, »készletre«, előre nem meghatározott jövőbeni felhasználásra való adatgyűjtés és -tárolás alkotmányellenes.” [ABH 1991, 40, 42.; megerősítette: 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 207–208.; 65/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 357, 362.; 47/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 539.; 44/2004. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2004, 618, 635.; 1/2005. (II. 4.) AB határozat, ABH 2005, 31, 49.; 36/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 390, 397.; 2/2007. (I. 24.) AB határozat, ABH 2007, 65, 101.; 36/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007,

432, 446; 87/2008. (VI. 18.) AB határozat, ABK 2008. június, 867, 878.]

1.3.2. Az Alkotmánybíróságnak a fentiekre tekintettel azt kellett vizsgálnia, hogy a Kr. kifogásolt rendelkezései szerinti adatszolgáltatás, mint olyan (függetlenül az adatok konkrét körétől) az emberi méltósághoz való jog és a személyes adatok védelméhez való jog szükséges és arányos korlátozásának tekinthető-e. E vizsgálat során abból kell kiindulni, hogy az adatszolgáltatás alapját az Eüak. és az Ebtv. idézett rendelkezései képezik, különösképpen pedig az Eüak. 4. § (2) bekezdésének g) pontja, valamint 22. § (1) bekezdése fogalmazza meg azt a célt, aminek érdekében az adatok továbbítása történik. Annak ellenére, hogy az indítványozók e törvényi rendelkezések alkotmányossági vizsgálatára vonatkozóan nem terjesztettek elő kérelmet, az Alkotmánybíróságnak állást kellett foglalnia abban a kérdésben, vajon nem jelenti-e a magánszférához való jog sérelmét az, hogy az egészségügyi szolgáltatóknak a jogosultak részére nyújtott ellátások finanszírozása érdekében az általuk nyújtott, finanszírozás alapjául szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról adatot (e körben bizonyos személyhez fűződő adatot is) kell továbbítaniuk a finanszírozó, azaz az OEP felé.

Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az Alkotmány 70/D. §-a garantálja a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogot, melyet az állam – egyebek mellett – az orvosi ellátás megszervezésével biztosít. Az Alkotmánybíróság az 56/1995. (IX. 15.) AB határozatában megállapította: „A legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogosultságként meghatározott alkotmányi követelmény az államnak azt az alkotmányos kötelezettséget jelenti, hogy a nemzetgazdaság teherbíró képességéhez, az állam és a társadalom lehetőségeihez igazodva olyan gazdasági és jogi környezetet teremtsen, amely a legkedvezőbb feltételeket biztosítja a polgárok egészséges életmódjához és életviteléhez. E feltételeket konkretizálja egyebek között az Alkotmány 70/D. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezés, amely az állam kötelezettségévé teszi a megfelelő egészségügyi intézmények létesítését és az orvosi ellátás megszervezését.” (ABH 1995, 260, 270.)

Az állam az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést társadalombiztosítási rendszer keretében szervezte meg, ez pedig kapcsolódik az Alkotmány 70/E. §-ának (2) bekezdéséhez. A társadalombiztosítás oly módon gondoskodik a biztosítottakat az egészségbiztosítás keretében megillető természetbeni egészségügyi szolgáltatásokról, hogy a különböző tulajdonban álló egészségügyi intézményektől szolgáltatást vásárol a biztosítottak számára. Ehhez igazodik az egészségügyi intézmények finanszírozásának rendszere is. Ennek forrását alapvetően és elsődlegesen a biztosítottak és a munkáltatók által fizetett járulékok, hozzájárulások képezik, melyek az Egészségbiztosítási Alapba (a továbbiakban: E. Alap) folynak be. Ez a forrás véges, tükrözi az állam és a társadalom lehetőségeit, a nemzetgazdaság teherbíró képességét. Épp ezért szüksé-

ges annak kontrollálása, hogy ezen Alapból valóban csak az arra jogosultak számára és a jogszabályokban meghatározott módon kerüljön sor egészségügyi szolgáltatások nyújtására. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az Alkotmány 70/D. §-ában foglalt állami kötelezettség teljesítése és ezzel összefüggésben a 70/E. § (2) bekezdése szerinti társadalombiztosításon alapuló finanszírozási rendszer működtetése olyan alkotmányos érdek, melyre tekintettel indokolt a finanszírozott szolgáltatásokkal kapcsolatos adatok (ezeken belül egyes személyes és egészségügyi adatok) továbbítása, azok nélkül ugyanis az egészségügyi ellátórendszer racionálisan nem tartható fenn. A lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog biztosítása – mint legitím cél – érdekében tehát szükséges a magánszférához és a személyes adatok védelméhez való jog korlátozása. [36/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007, 432, 448.]

1.3.3. A korlátozásnak azonban nemcsak elkerülhetetlenül szükségesnek, de az elérendő célhoz képest arányosnak is kell lennie. Az Alkotmánybíróság a 36/2007. (VI. 6.) AB határozatában az irányított betegellátási rendszerrel összefüggő adatkezelési szabályok alkotmányosságának vizsgálata során – korábbi gyakorlatának összefoglalását követően – úgy fogalmazott, „annak megítélésénél, hogy a szabályozás az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően garantálja-e az információs önrendelkezési jog védelmét, az Alkotmánybíróságnak tekintettel kell lennie, hogy a szabályozásban megjelenő korlátozások és garanciák egyensúlyban vannak-e, és a rendelkezések eleget tesznek-e annak a követelménynek, hogy a jogkorlátozás során a jogalkotónak a legenyhébb eszközt kell választania a célok elérése érdekében” (ABH 2007, 432, 449.). A személyhez fűződő jog korlátozása arányosságának megítélésénél jelentősége van az adattovábbítás figyelemmel kísérhetősége elvének, a titoktartási kötelezettségnek, az érintett adatok körének, az adatkezelés időbeli korlátozásnak.

Jelen ügyben a Kr. kifogásolt szabályai elsődlegesen az adattovábbítás kötelezettségét fogalmazzák (ismétlik) meg, illetve rögzítik a továbbítás módját, valamint azt, hogy finanszírozott teljesítményként a finanszírozási szerződésben meghatározott és ténylegesen teljesített szolgáltatás számolható el a TAJ szám feltüntetésével. Az adattovábbítással és -kezeléssel kapcsolatos alapvető garanciákat azonban nem a kormányrendelet, hanem az Eüak tartalmazza. Ilyen különösen az adatbiztonságra vonatkozó 6. §, valamint a 22. § (2) és (3) bekezdése, mely kimondja, hogy az egészségügyi és személyazonosító adatokat a társadalombiztosítási igazgatási szervek kizárólag az ellátás megállapításával, folyósításával, az ellenőrzés lefolytatásával, egészségbiztosítási orvosszakértői, illetve jogorvoslati tevékenységgel megbízott dolgozója, továbbá a 4. § (2) bekezdésének g) pontja szerinti feladat teljesítésével megbízott munkatársa kezelheti, illetve, hogy a társadalombiztosítási igazgatási szervek által lefolytatott ellenőrzés során a társadalombiztosítás szerveinek csak orvos, il-

letve gyógyszerész végzettségű alkalmazottja ismerheti meg az érintett összekapcsolt egészségügyi és személyazonosító adatait. A 22. § (6) bekezdése pedig meghatározza az adatkezelés időtartamát és rendelkezik az adatok megsemmisítésének kötelezettségéről. Ezen rendelkezésekkel összefüggésben ugyanakkor az indítványozók nem terjesztettek elő kérelmet. Az Alkotmánybíróság így a vizsgálatot csak a Kr. 4. §-ában, illetve 17. §-ában foglalt rendelkezések alapján végezte el.

A Kr. támadott 4. § (2) bekezdése az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos adatok közül a TAJ számot nevesíti, az egyéb szolgáltatandó adatok körét a Kr. mellékletei, így különösen a 4. § (8) bekezdésében hivatkozott 21. számú melléklet, a 17. § vonatkozásában pedig a 2. és a 20. számú melléklet tartalmazza. Ezen mellékletek tartalmával kapcsolatban az indítványozók azonban nem éltek alkotmányossági kifogással.

Az E. Alapból csak az arra jogosultnak nyújtott ellátás finanszírozható a Kr. szerinti rendben, a szolgáltató által végzett egészségügyi szolgáltatás elszámolásának ezért nélkülözhetetlen alapja a jogosult beazonosíthatósága. A Kr. 4. §-a szerinti adattovábbítás során erre alapvetően a TAJ szám szolgál, mely a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 6. § (2) bekezdése értelmében az egészségügyi, a szociális, a társadalombiztosítási és a magánnyugdíj rendszerrel kapcsolatos nyilvántartások azonosító kódja. Ha az ellátott személy vagy hozzátartozója a TAJ számot igazoló okmányt az ellátást követő 15 napon belül nem mutatja be, akkor a szolgáltató más személyazonosító adat (név, születési hely, idő, anyja neve, lakcíme) megjelölésével kérheti meg a beteg TAJ számát a finanszírozótól, de a jelentésben ilyenkor is a TAJ szám kerül feltüntetésre. Csak TAJ szám és egyéb személyi azonosító adatok hiányában kerül sor a Kr. mellékleteiben szabályozott adatlap megküldésére, mely alapján az OEP ellenőrizni tudja a finanszírozásra való jogosultságot. A Kr. 4. § (4) bekezdése pedig bizonyos esetekben, amikor szintén nem áll rendelkezésre a beteg TAJ száma, lehetővé teszi az OEP által meghatározott elvek szerinti informatikai kód alkalmazását. Az Alkotmánybíróság szerint a TAJ szám feltüntetésével történő jelentésküldés, illetve ennek hiányában az informatikai kód, illetve az adatlap megküldése nem jelenti a magánszféra és a személyes adatok védelméhez való jog aránytalan korlátozását. Ezen adatok szükségesek, de egyben elégségesek is az ellátásra jogosultság ellenőrzéséhez.

Az indítványozók hivatkoztak arra, hogy a Kr. támadott rendelkezései olyan adatok továbbítását is előírják, melyek az egészségbiztosító által nem finanszírozott ellátásokra vonatkoznak, mint például a népegészségügyi szűrések, látelletek kibocsátása, jogosítványhoz szükséges vagy lőfegyver-használati engedélyezési eljárás során kötelező orvosi vizsgálata. Ahogy az Alkotmánybíróság azt fent már megállapította, az adattovábbítás célját az Eüak rögzíti, s ez nem más, mint a jogosultak részére nyújtott ellátá-

sok finanszírozása. Ezzel a Kr. 4. §-a teljesen összhangban áll, hisz a szolgáltatóknak kizárólag az általuk nyújtott, a finanszírozás alapjául szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról kell adatot szolgáltatniuk. Ebbe a keretbe illeszkedik bele a Kr. 17. §-a is, mely maga nem határozza meg az adatszolgáltatás terjedelmét. A háziorvosok által megküldendő konkrét adatok körét a Kr. mellékletei jelölik ki.

1.3.4. Az indítványozók szerint a támadott Kr. rendelkezései sértik az adatbiztonságot. A jelentéstételi kötelezettséget – a fekvőbeteg-szakellátás kivételével – számítógépes adathordozón vagy adatátviteli vonalon kell teljesíteni, mely – az indítványokban is hivatkozott Állásfoglalásban foglaltak szerint – a gyakorlatban úgy valósul meg, hogy az adatokat tartalmazó lemezt a szolgáltatók „normál postai küldeményként” juttatják el a finanszírozónak. Ezáltal semmilyen különleges adatvédelmi előírás nem érvényesül az adatok továbbítása során.

Az adatbiztonság nem más, mint az adat integritásának és bizalmasságának védelme. Az Avtv. 10. §-a értelmében elsősorban az adatkezelő köteles gondoskodni az adatok biztonságáról, köteles továbbá megtenni azokat a technikai és szervezési intézkedéseket, valamint kialakítani azokat az eljárási szabályokat, amelyek az Avtv., valamint az egyéb adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek. Az adatokat – egyebek mellett – védeni kell a jogosulatlan hozzáférés, a továbbítás, a nyilvánosságra hozatal ellen. A személyes adatok technikai védelmének biztosítása érdekében külön védelmi intézkedéseket kell tennie az adatkezelőnek, az adatfeldolgozóknak, illetőleg a távközlési vagy informatikai eszköz üzemeltetőjének, ha a személyes adatok továbbítása hálózaton vagy egyéb informatikai eszköz útján történik. (Vö. 744/B/2004. AB határozat, ABH 2005, 1281, 1286.) Az Eüak. 6. §-a az egészségügyi és személyazonosító adatok kezelése és feldolgozása tekintetében rögzíti, hogy biztosítani kell az adatok biztonságát a nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá, hogy azokhoz illetéktelen személy ne férjen hozzá. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy e rendelkezések összecsengenek a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelvének (1995. október 24.) 17. cikkében foglalt követelménnyel.

Törvényi szintű rendelkezés azonban nincs az adatbiztonság módjáról. Ennek oka, hogy az adatok és az adatkezelő jellegére, a felmerülő kockázatokra, valamint a rendelkezésre álló technikai lehetőségekre és azok költségeire tekintettel egységes szabályozás nem adható. Az adatbiztonság megteremtésére vonatkozó kötelezettség általános, törvényi szintű megfogalmazásán kívül az adatkezelés egyes területein alacsonyabb szintű jogforrások (rendeletek) és az adatkezelők által elkészített belső adatbiztonsági szabályzatok konkretizálják az adatbiztonság módját. [Avtv. 31/A. §; Eüak. 32. § (2) bekezdés *h*) pontja]

Nem kétséges, hogy a Kr. kifogásolt rendelkezései szerinti adattovábbítás során is gondoskodni kell arról, hogy a személyes, illetve az egészségügyi adatokhoz illetékte-

len személyek ne férhessenek hozzá. Az adatbiztonság megfelelő módjának megválasztásakor különös figyelemmel kell lenni arra, hogy egészségügyi, azaz különleges adatok továbbítására kerül sor a támadott előírások alapján. A fekvőbeteg-szakellátást nyújtó szolgáltatók által történő adattovábbításra nézve a Kr. 4. § (2) bekezdése maga tartalmazza, hogy azt legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással hitelesített, autentikus időbélyeget használó és rejtjelezéssel védett elektronikus rendszer útján kell megküldeni. Az egyéb szolgáltatók tekintetében ugyanakkor elegendő a számítógépes adathordozón vagy adatátviteli vonalon történő adattovábbítás is.

Az egészségügyi miniszter tájékoztatása szerint a számítógépes adathordozón történő adatküldési lehetőség azért került megjelenítésre, mert nem minden egészségügyi szolgáltató (tipikusan a háziorvosok) rendelkezik a Kr. szerinti adatátviteli lehetőséggel. Az OEP azonban elektronikusan is képes fogadni a jelentéseket, mint teszi azt a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó szolgáltatók adattovábbítása esetén.

Az adattovábbítás biztonságának garantálása az adatkezelő felelőssége és feladata, azaz elsődlegesen a szolgáltatóknak kell a megfelelő technikai feltételekről gondoskodnia annak érdekében, hogy illetéktelenek ne férhessenek hozzá az adatokhoz. Ez azt jelenti, hogy a számítógépes adathordozónak az OEP részére való eljuttatása során olyan eszközt kell alkalmaznia, mely magas fokban garantálja az adatok hozzáférhetetlenségét harmadik személyek számára. Az Alkotmánybíróságnak nem feladata, hogy a kialakult gyakorlat alkotmányosságát vagy törvényességét megítélje, csupán azt vizsgálhatja, hogy a kifogásolt jogszabályok ellentétben állnak-e az Alkotmány rendelkezéseivel. Figyelemmel az adatbiztonság jellegére, és ezzel kapcsolatosan a fent ismertetett törvényi rendelkezésekre (különösképpen a titoktartási kötelezettségekre és a felelősségi szabályokra), az adatbiztonság meghatározott szintje megvalósíthatóságának tárgyi, személyi és technikai feltételeire, az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Kr. kifogásolt rendelkezései az adatbiztonság vonatkozásában nem sértik az Alkotmány 59. § (1) bekezdését.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Kr. 4. és 17. §-a alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt az Alkotmány 54. § (1) bekezdése, valamint 59. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítványokat elutasította.

1.5. Az egyik indítványozó hivatkozott az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmére is, mivel a jogalkotó összemosza a személyes és a különleges adatok kezelésének szabályait. Az indítványozó nem fejtette ki, hogy mely adatok tekintetében valósul meg ez az állítólagos alkotmány sérelem.

Az Alkotmánybíróság számos határozatában kifejtette, hogy a jogállam alapvető, nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A 9/1992. (I. 30.) AB határozatában kimondta, hogy „a jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó –

kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” (ABH 1992, 59, 65.) A 26/1992. (IV. 30.) AB határozat szerint „a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” (ABH 1992, 135, 142.) Több határozatában az Alkotmánybíróság kimondta azt is, hogy a normavilágosság sérelme miatt az alkotmányellenesség akkor állapítható meg, ha a szabályozás a jogalkalmazó számára értelmezhetetlen, vagy eltérő értelmezésre ad módot és ennek következtében a norma hatását tekintve kiszámíthatatlan, előre nem látható helyzetet teremt a címzettek számára, illetőleg a normaszöveg túl általános megfogalmazása miatt teret enged a szubjektív, önkényes jogalkalmazásnak. [összefoglalóan: 31/2007. (V. 3.) AB határozat, ABH 2007, 368, 378.]

Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy sem a Kr. 4. §-a, sem 17. §-a nem határozza meg a továbbítandó adatok körét, csak a jelentés elküldésére vonatkozó kötelezettséget és annak teljesítése módját rögzíti. Ebből a szempontból a támadott szabályok egyértelműek, világosak, nem sértik a jogbiztonság követelményét. Önmagában amiatt, hogy a továbbítási kötelezettség egyaránt kiterjed személyes adatokra, illetve velük szoros összefüggésben különleges adatokra, nem jelenti a jogállamiság sérelmét. Adott esetben a személyes és a különleges adatok kezelése szétválaszthatatlanul összekapcsolódik, az elérni kívánt cél megvalósítása ugyanis nem képzelhető el ezen adatok együttes kezelése nélkül. Értelemszerűen ilyen esetben az adatkezelésre vonatkozó szabályok is egységesen jelennek meg, melyeknek a különleges adatokra tekintettel a szigorúbb követelményeknek kell megfelelniük. Erre figyelemmel a jogállamiság sérelme nem állapítható meg, ezért az indítványt az Alkotmánybíróság ebben az összefüggésben elutasította.

2. Az indítványozók az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével összefüggésben sérelmezték azt, hogy az orvosi vényeken fel kell tüntetni a betegsége utaló BNO kódot. Az egyik indítványozó kérte az ESZCSMr. 7. § (3) bekezdése c) pontjából „a beteg nevét, lakcímét, születési idejét” szövegrész alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel az az Alkotmány 59. § (1) bekezdésébe, valamint azzal összefüggésben 8. § (2) bekezdésébe ütközik. A Kr. kifogásolt rendelkezéseihez hasonlóan a „formai alkotmányellenesség” meglátása szerint itt is az elégtelen, törvényi helyett rendeleti szabályozás miatt valósul meg. A tartalmi alkotmányellenesség pedig abból következik, hogy az 1/2003. (I. 21.) ESZCSM rendelet 1. §

(3) bekezdés a) pontja előírja, hogy a társadalombiztosítási támogatáshoz az orvosi vényeken a BNO kódot is fel kell tüntetni, mely az egyéb személyes adatokkal együtt szükségtelen az elérni kívánt cél megvalósítása érdekében.

2.1. Miként azt az Alkotmánybíróság jelen határozata 1.1. pontjában már megállapította, valamely alapjog közvetlen és jelentős korlátozásához törvény kell, mert csak ekkor elégíthető ki a formai alkotmányosság tekintetében az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt követelmény. Közvetett és távoli összefüggés esetében azonban elegendő a rendeleti szint is. Ebből következően az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében megfogalmazott személyes adatok védelméhez való jog is kizárólag törvényben korlátozható. Ez azt jelenti, hogy törvényben kell rögzíteni az adatkezeléssel elérni kívánt célt, valamint az ehhez szükséges személyes adatok körét. Az Alkotmánybíróság a 144/2008. (XI. 26.) AB határozatában – megerősítve korábbi gyakorlatát – és utalva a 65/2002. (XII. 3.) AB határozatban foglaltakra (ABH 2002, 357, 363, 364.), a különleges személyes adatokkal összefüggésben hangsúlyozta, hogy „az alapjog korlátozására az adatminőségre tekintettel szigorú követelmények vonatkoznak. Az adatkezelési műveletek, az elvégzésükre való feljogosítás, a célhoz kötöttség szabályainak az adatigénylő oldalán való megléte, az adatfeldolgozók pontos körének és az igényelhető adatkörnek a meghatározása közvetlen kapcsolatban állnak az alapjog lényegével és speciális garanciákat igényelnek. Ezért nem lehetséges az adatigénylésre való jogosultság és az adatkör feladathoz igazított meghatározása bármilyen szintű jogforrásban, az kizárólag csak törvényben történhet.” (MK 2008, 167. szám, 20433, 20451.) A 65/2002. (XII. 3.) AB határozatban az Alkotmánybíróság azért találta alkotmányellenesnek az Eüak.-nak a szexuális szokásokra vonatkozó különleges adatok kezelésére vonatkozó rendelkezését, mert az adatkezelés célja ezen adat vonatkozásában túlságosan általánosan került meghatározásra. A szükségesnél tágabb körű célmeghatározás pedig a személyes adatok védelméhez való alapjog szükségtelen korlátozását valósította meg. (ABH 2002, 357, 365.)

Az Alkotmánybíróság a fentiek fényében megvizsgálta, hogy az ESZCSMr. kifogásolt szabálya vonatkozásában teljesülnek-e az Alkotmány 8. § (2) bekezdéséből fakadó elvárások. Ennek eredményeként megállapította, hogy olyan konkrét törvényi rendelkezés jelenleg nincs, mely meghatározná az orvosi vényeken feltüntetendő személyazonosító és egészségügyi adatok körét. Az ezzel kapcsolatos általános adatvédelmi szabályokat azonban az Eüak. tartalmazza. Ennek hatálya ugyanis kiterjed minden egészségügyi ellátást nyújtó, valamint annak szakmai felügyeletét, ellenőrzését végző szervezetre és természetes személyre; minden, az egészségügyi ellátóhálózattal, valamint az egyéb adatkezelő szervvel kapcsolatba került vagy kerülő, illetve annak szolgáltatásait igénybe vevő természetes személyre; továbbá az e törvény előírásai szerint kezelt, az érintettre vonatkozó egészségügyi és személyazonosító adata. (Eüak. 2. §) Az Eüak. 3. §-a meghatározza, mi minősül e törvény alkalmazásában egészségügyi és személy-

azonosító adatnak, mit ért gyógykezelés alatt, ki tekintendő betegellátónak, adatkezelőnek. A 4. §-ban pedig rögzíti az egészségügyi és a személyazonosító adatok kezelésének célját. Orvosi gyógyszerrendelés esetén az adatkezelés a gyógykezelés céljából történik. Az Eüak. 9. §-a rögzíti, hogy az egészségügyi adatok felvétele a gyógykezelés része. A kezelést végző orvos, illetve a tisztiorvos dönti el, hogy a szakmai szabályoknak megfelelően – a kötelezően felveendő adatokon kívül – mely egészségügyi adat felvétele szükséges a 4. § (1) bekezdése szerinti célból. Az érintett gyógykezelésével kapcsolatos tevékenységet végző egyéb személy a kezelést végző orvos utasításának megfelelően, illetve a feladatai ellátásához szükséges mértékben vehet fel egészségügyi adatot. Az Eüak. 12. §-a pedig kimondja, hogy az egészségügyi ellátás igénybevételéhez kötelezően előírt személyazonosító adatok, valamint a 13. §-ban rögzített esetek kivételével az egészségügyi és a személyazonosító adatoknak az érintett részéről történő szolgáltatása önkéntes.

A beteg a gyógyszerhez legtöbb esetben csak akkor jut hozzá, ha azt az orvos számára vényen rendeli. Az ESZCSMr. határozza meg, hogy e vényen milyen személyazonosító adatokat kell feltüntetni, azaz a betegről milyen adatokat kell szolgáltatni, nevezetesen a beteg nevét, lakcímét, születési idejét és a TAJ számát, valamint a BNO kódot, közgyógyellátott beteg esetén pedig a közgyógyellátási igazolvány számát is. Ezek azok a személyazonosító adatok, melyeknek a vényen történő feltüntetése nélkül a beteg a gyógyszert nem tudja beszerezni. Önkéntes adatszolgáltatásról tehát nem beszélhetünk. Az Eüak. 3. § b) pontjában felsorolt személyazonosító adatok közül tehát a támadott rendelkezés jelöli ki a személyes adatok azon körét, melyek vonatkozásában ténylegesen megvalósul az alapjogi korlátozás. Az adatkezeléssel elérni kívánt célhoz szükséges adatok meghatározása ezáltal nem törvényi szinten, hanem rendeletben történik meg.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: törvényi szinten kell összekapcsolni az elérni kívánt célt és az ennek megvalósulásához szükséges adatokat, mert törvényi szinten kell érvényre juttatni az alapjog-korlátozás szükségességét és arányosságát. Ennek megfelelően rögzíti az Avtv. 3. § (3) bekezdése, hogy kötelező adatkezelés esetén az adatkezelés célját és feltételeit, a kezelendő adatok körét és megismerhetőségét, az adatkezelés időtartamát, valamint az adatkezelő személyét az adatkezelést elrendelő törvény határozza meg. Nem elégíti ki ezt az alkotmányos követelményt, ha a törvény egymástól függetlenül, általánosságban ugyan kijelöli a megvalósítani kívánt célokat és az ezekhez szükséges adatokat, de hogy konkrétan hol, mikor, milyen célból használják fel az adatalany személyes adatait, csak a rendeleti szabályozás eredményeként állapítható meg. Ezáltal ugyanis a törvény által nyújtott átfogó adatkezelési felhatalmazás (lehetőség) keretein belül az alapjog tényleges korlátozása a rendeletben valósul meg, s így a konkrét személyes adatok vonatkozásában az alapjogi korlátozás szükségessége és arányossága elkerülhetet-

lenül csak a rendeleti szabályok vizsgálata révén dönthető el.

Jelen esetben a fentiek alapján megállapítható, hogy mivel a gyógyszert rendelő orvos, illetve a gyógyszerész által kezelendő konkrét adatkört az ESZCSMr. kifogásolt szabálya határozza meg, az Alkotmány 8. § (2) bekezdéséből fakadó követelmény a személyes adatok védelméhez való jogot megfogalmazó 59. § (1) bekezdése vonatkozásában sérül.

2.2. Az Alkotmánybíróság a BNO kód alkalmazásával összefüggésben rámutat a következőkre is. Az indítványok benyújtásakor az ESZCSMr. 7. § (3) bekezdés c) pontja nem írta elő a BNO kód vényen történő feltüntetését. Ezt csak a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyszerekről és a támogatás összegéről szóló 1/2003. ESZCSM rendelet 1. § (3) bekezdés a) pontja követte meg a társadalombiztosítási támogatás elszámolásával összefüggésben. Az ESZCSMr. kifogásolt szabálya ugyanakkor 2009. január 1-jétől úgy módosul, hogy az orvosnak a BNO kódot minden vényen meg kell jelölnie, függetlenül attól, hogy a beteg e gyógyszer megvásárlása kapcsán részesül-e társadalombiztosítási támogatásban vagy sem.

Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az igazságügyi és rendészeti miniszter véleményére – megállapította, hogy „a BNO kód vényen való feltüntetésére az Eüak. 22. §-a alapján, a 4. § (2) bekezdés g) pontjában meghatározott célból kerül sor”. Az Eüak. már idézett 4. § (2) bekezdésének g) pontja értelmében egészségügyi és személyazonosító adatot – törvényben meghatározott esetekben – az egészségügyi ellátásokra jogosultak részére a kötelező egészségbiztosítás terhére igénybe vehető szolgáltatások rendelkezésének és nyújtásának, valamint a gazdaságos gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz- és gyógyászati ellátás rendelési szabályai betartásának a vizsgálata, továbbá a külön jogszabály szerinti szerződés alapján a jogosultak részére nyújtott ellátások finanszírozása, illetve az ártámogatás elszámolása céljából lehet kezelni. Az Eüak. szintén ismertetett 22. §-a pedig – mint törvényben meghatározott eset – rögzíti, hogy a társadalombiztosítási igazgatási szerv e célból kezelheti – egyebek mellett – az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevő diagnózisának a megnevezését és kódját, azaz a BNO kódot.

A fentiekből egyrészt megállapítható, hogy az ESZCSMr. 2009. január 1-jétől hatályos rendelkezése a támogatás nélküli gyógyszerrendelés eseteiben is előírja a BNO kód feltüntetését, s ez nem áll összhangban a 4. § (2) bekezdés g) pontjában megjelölt céllal. Emellett a törvényi szabályok csak azt rögzítik, hogy a társadalombiztosítási igazgatási szervek jogosultak a finanszírozással és ártámogatással összefüggően kezelni a beteg eme egészségügyi adatát. A vényen történő gyógyszerrendelés során azonban nemcsak az orvos, de a gyógyszert kiadó személy is elkerülhetetlenül megismeri és kezeli a beteg kóriszméjét. A 4. § (2) bekezdése szerint törvényben meghatározott esetekben lehet az ártámogatással összefüggően kezelni

a személyazonosító és az egészségügyi adatokat. Az Eüak. 22. §-a a társadalombiztosítási igazgatási szerv vonatkozásában ennek eleget is tesz, ilyen irányú rendelkezést azonban sem az Eüak., sem más törvény nem tartalmaz a gyógyszer kiadó személy vonatkozásában.

A BNO kóddal való ellenőrzésnek elvileg szerepe lehet abban, hogy az orvos eleget tett-e a hatékony gyógyszerrendelés követelményének. Erről tartalmaznak rendelkezéseket a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatsegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 44–47. §-ai, az ellenőrzés részletszabályait pedig a 17/2007. (II. 13.) Korm. rendelet állapítja meg. Az ESZCSMr. 15. §-a pedig a gyógyszerész vonatkozásában fogalmaz meg előírásokat. Így az (1) bekezdés rögzíti, hogy ha az orvos a gyógyszert a 9. § (4)–(6) bekezdése szerint rendelte – és a vényen a helyettesíthetőséget nem tiltotta meg – a gyógyszerész a gyógyszertár készletében lévő gyógyszerek közül az OGYI által közzétett, egyenértékűnek és a terápia során egymással helyettesíthetőnek minősített készítmények listáján is szereplő, azonos hatóanyagú, hatásereőségű és gyógyszerformájú készítményeket a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatsegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 44. §-ának (2)–(3) bekezdésében foglaltak szerint helyettesíti. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint azonban a jelenlegi szabályozási környezetben a hatékony gyógyszerrendelés követelménye orvos által történő teljesítésének ellenőrzéséhez nem szükséges, hogy az érintett személy betegségére utaljanak a vényen, ez a gyógyszertár közbevetése nélkül is megoldható. A BNO kód emellett a társadalombiztosítási támogatás elszámolásához sem elengedhetetlenül szükséges, hisz az hatékonyan megvalósítható más olyan kód alkalmazásával is, amely semmilyen formában nem utal az érintett személy betegségére.

A fentieket összefoglalva megállapítható, hogy az orvosi vényeken a BNO kód, mint egészségügyi személyes adat feltüntetése egyrészt olyan adatkezelő (gyógyszerész) bevonásával jár, akit e vonatkozásban törvény nem jogosít fel adatkezelésre, másrészt az Eüak. 4. § (2) bekezdés g) pontjában meghatározott cél elérése érdekében a vényen a BNO kód feltüntetése nem elkerülhetetlenül szükséges.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az ESZCSMr. 7. § (3) bekezdés c) pontját – a szoros tárgyi összefüggés folytán nem csupán annak az indítványozó által megsemmisíteni kívánt szövegrészét, hanem annak egészét – *pro futuro* megsemmisítette azzal, hogy a jogalkotónak megfelelő időt biztosított a hatályát veszítő rendelkezés alkotmányos újraszabályozására.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak egy részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezések esetleges sérelmét a már megsemmi-

sített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben érdemben nem vizsgálja [legutóbb: 154/2008. (XII. 17.) AB határozat, MK 2008, 180. szám, 24079, 24090.; 155/2008. (XII. 17.) AB határozat, MK 2008, 180. szám, 24097, 24112.]. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az ESZCSMr. 7. § (3) bekezdés c) pontja alkotmányellenességének vizsgálatát az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján mellőzte.

3. A BNO kód orvosi vényen történő feltüntetésével összefüggésben az egyik indítványozó az EüM r. 13. § (3) bekezdés e) pontja megsemmisítését is kérte részben formai, részben tartalmi alkotmányellenességre hivatkozva. Ez a rendelkezés előírja, hogy a gyógyászati segédeszköz rendelésére szolgáló vényen fel kell tüntetni a beteg kóriméjének BNO kódját. Az EüM r. szabályozási tárgyköréből következően ez az előírás csak a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatással történő rendelésére vonatkozik.

Ez a rendelkezés az ESZCSMr. 7. § (3) bekezdés c) pontjának vizsgálata kapcsán kifejtett okokból szintén alkotmányellenes.

Formai szempontból a személyes adatok védelméhez való joggal összefüggésben sérti az Alkotmány 8. § (2) bekezdését, mivel rendeleti szinten ír elő kötelező adatkezelést. Tartalmi szempontból pedig ellentétes az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével, mert a társadalombiztosítási támogatás elszámolása, illetve a gazdaságos gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz- és gyógyászati ellátás rendelési szabályai betartásának a vizsgálata céljából nem elengedhetetlenül szükséges a BNO kódnak a gyógyászati segédeszköz kiadó személy által történő kezelése.

Az Alkotmánybíróság ezért e rendelkezést az ártámogatás elszámolásához használt elektronikus rendszer módosításához szükséges idő biztosításával a rendelkező részben foglalt nappal megsemmisítette.

4. Egy indítványozó szerint a Betegségek Nemzetközi Osztályozása X. Revíziója bevezetéséről szóló NMr. alkotmányellenes. Külön indokolást az NMr. megsemmisítése vonatkozásában nem terjesztett elő, indítványából az derül ki, hogy a BNO kód használatával összefüggésben tekinti e rendeletet is a személyes adatok védelméhez való jogot sértőnek.

Az NMr. arról rendelkezik, hogy amennyiben külön jogszabály alapján a betegségeket kódjelekkel fel kell tüntetni valamely dokumentáción vagy adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésénél, akkor a Betegségek Nemzetközi Osztályozása IX. Revíziója helyett az ENSZ Egészségügyi Világszervezete által közzétett Betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása, Tizedik Revízió (BNO-10) alkalmazandó. Ez a szabályozás nem írja elő személyes, illetve egészségügyi adat kezelését, csak arról szól, hogy ha más jogszabályok erről rendelkeznek, akkor milyen kódjeleket kell alkalmazni. A szabályozás tárgya teljesen technikai jellegű, alapvető jogot sem közvetlenül, sem közvetetten nem

érint. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az NMr. az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével érdemi alkotmányos összefüggésbe nem hozható. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az érdemi alkotmányjogi összefüggés az indítvány elutasításához vezet [985/B/1991. AB határozat, ABH 1991, 652, 653–654.; 19/2004. AB határozat, ABH 2004, 312, 343.; 72/2006. (XII. 15.) AB határozat, ABH 2006, 819, 843.; 42/2008. (IV. 17.) AB határozat, ABK 2008. április, 456, 471.], ezért az NMr. alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

5. Az egyik indítványozó kezdeményezte a 76/2004. (VIII. 19.) ESZCSM rendelet alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését is, utóbb azonban indítványát ebben a részében visszavonta. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 31. § d) pontja alapján az eljárást megszüntette.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1067/B/2006.

Dr. Kovács Péter alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A határozatnak az indítványokat elutasító döntésével és annak indokolásával, valamint az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek rendeléséről és kiadásáról szóló 44/2004. (IV. 28.) ESZCSM rendelet 7. § (3) bekezdésének c) pontja és a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet 13. § (3) bekezdés e) pontja alkotmányellenességének megállapításával és jövőbeni megsemmisítésével egyetértek, az alkotmányellenesség megállapítását azonban kizárólag formai szempontból tartom megalapozottnak.

Ahogy arra a határozat is hivatkozik: az Alkotmánybíróságnak a működése kezdetétől következetes gyakorla-

ta, hogy az Alkotmány 59. §-a szerinti magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog nem abszolút jog, törvény kivételesen elrendelheti annak kötelező kiszolgáltatását, és elrendelheti felhasználásának módját is [2/1990. (II. 18.) AB határozat, ABH 1990, 18, 20.]. Az alapjogok korlátozásának vizsgálata során az Alkotmánybíróság mindenkor az adott korlátozás szükségességét és arányosságát vizsgálja [20/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 71.]. Ez utóbb hivatkozott 20/1990. (X. 4.) AB határozatában az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy „[a] törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt kiválasztani.” Az alapjog sérelme állapítható meg, ha az alkalmazott korlátozás a cél elérésére alkalmatlan [ABH 1990, 69, 71. továbbá: 7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 25.].

Álláspontom szerint az ún. alapjogi teszt mércéjének a sérelmezett rendelkezések eleget tesznek. Ahogy a határozat is megállapítja, a BNO kód ismerete önmagában valóban nem elengedhetetlenül szükséges a beteg gyógyszeresztári kiszolgáltatásához a gyógyszerész által, a recept alapján. A felírt gyógyszer hiánya vagy anyagi okok miatti helyettesítő gyógyszer megállapítását és kiszolgáltatását a gyógyszerész a receptre írt gyógyszer komponensei, dózisa alapján a BNO kód nélkül is el tudja végezni.

A BNO kód feltüntetésének alkotmányossági szempontú elemzése során azonban én – a magam részéről – a szükségesség/arányosság tesztjének alkalmazása során a határozatban foglaltakhoz képest nagyobb jelentőséget tulajdonítok annak a társadalmi hasznosságnak, hogy ily módon jobban érzékelhető a magyarországi gyógyszerrendelés bizonyos anomáliái, ideértve a megmagyarázhatatlan, földrajzilag ugyan észlelhető, de sem az ottani lakosság száma, sem a betegségek által nem indokolt kiugrásokat, valamint az ugyanarra a betegségre történő többszörös gyógyszerrendelést. A jelenlegi rendszerben az OEP-hez a BNO kód feltüntetése segítségével, az államilag támogatott gyógyszerek költségvetési (társadalombiztosítási) támogatásához szükséges döntések megalapozásához a BNO kód révén befutó információk – megítélésem szerint – társadalmilag hasznosak, fontos elemét tudják képezni az államnak az egészségügyi ellátás megszervezésében végzett feladatai megtervezésének.

Mivel a kiállított receptek egy részét, ilyen-olyan okokból nem váltják ki, ezért a kiváltó hely bekapcsolása a rendszerbe nem kettőzi meg azt az információt, amihez az OEP az orvosi receptkiállításnak a saját információs rendszerébe való beépítése révén jut. Szintúgy van jelentősége a területi gyógyszerfogyasztás mérésének a BNO kód segítségével.

A BNO kód feltüntetése segít abban is, hogy az illegális, illetve patikán kívüli gyógyszerkereskedelem magyarországi, illetve vélhetőleg határokat átlépő vetületeivel szembeni fellépéshez szükséges, pontosabb adatok álljanak rendelkezésre, érzékelhető legyenek a többes rendelések, a valójában egymást kizáró betegségekre vonatkozó párhuzamos gyógyszerrendelések.

Tény az, ahogyan arra a határozat is rámutat, hogy a nem támogatott gyógyszerek esetében is szerepel a BNO kód, ezért meg kell vizsgálni azt is, hogy ezek esetében van-e kellő alkotmányos indok a szükségesség/arányosság tesztjének koordinátaiban.

A BNO kód megkönnyíti a gyógyszerész számára a nehezen olvasható, esetleg pontatlanul kitöltött recept ellenőrzését, így tehát egy meglevő biztonsági szűrő segédeszköz-ként is szolgál, és ennek révén éppen, hogy el tudja kerülni a gyógyszerész a magára a betegségre, mások előtt történő rákérdezést.

A gyógyszerészt ugyanúgy terheli titoktartási kötelezettség, mint az orvost, és a felírt gyógyszerek kiszolgáltatása során bizonyos gyógyszerek esetében, akár van BNO kód, akár nincs, a gyógyszerész számára világos, hogy milyen betegségben szenved az, akinek a nevére kiállított recept szól. Az inzulinra szoruló beteg cukorbeteg, a sztómazsákot saját nevére kiváltó személy esetében világos, hogy milyen bélműtéten esett át, a „felnőttpeleknát” inkontinencia esetében kell használni stb.

Így tehát a gyógyszereket, egyes segédeszközöket kiadó gyógyszerész a recept mögötti betegséggel, fogyatékos-sággal a tipikus esetek egy részében óhatatlanul tisztában van, és kis településeken, ahol csak egy gyógyszertár és egy orvos van, ott a gyógyszerész csaknem ugyanúgy látja a lakosság egészségi állapotának alakulását, mint az orvos. Ezt a határozat sem vitatja.

Így tehát a kérdés valójában az, hogy megfelelő biztosítékok vannak-e beépítve a jelenlegi rendszerbe – az adatkezelést és a deontológiát illetően – abban a tekintetben, hogy a betegségre vonatkozó adatok ne kerüljenek ki a rendszerből, ne jussanak illetéktelenek kezébe, ne válhasson az egyén gyógyszerügynökségek közvetlen célpontjává, ne jussanak betegségről információk azokhoz, akik ennek ismeretében igazítani tudnák magatartásukat, üzletpolitikájukat, és egyáltalán azokhoz, akiknek semmi köze sincs az illető magánszférájához, ideértve a gyógyszerertárban tartózkodó többi, a saját receptjét kiváltó személyt.

Problémát tehát nem az jelent, ha a gyógyszerész adatkezelőként bevonásra kerül a rendszerbe, hanem az, hogy mindez elegendő biztosítékkal övezve történik-e? A jelenlegi rendszer megítélésem szerint ezeket a biztosítékokat szolgáltatja, azaz nemcsak a szükségesség, de az arányosság kritériuma is teljesül.

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom:

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 30/2009. (III. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján – *dr. Bragyo András* és *dr. Holló András* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 184/2008. (V. 6.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 184/2008. (V. 6.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) úgy döntött, hogy a Gy. I. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezésben feltett konkrét kérdést hitelesíti.

A népszavazási kezdeményezés az alábbi kérdést tartalmazta: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törölje el az 1989. évi XXXIV. törvény 5. § (3) és (4) bekezdéseiben a pártok számára biztosított területi és országos listaállítási jogot, hogy ezentúl az Országgyűlésbe csak egyéni választókerületekből kerülhessenek képviselők?”

Az OVB hitelesítő határozatának indokolásában megállapította, hogy a népszavazásra bocsátani kívánt kérdés a reá vonatkozó formai és tartalmi követelményeknek eleget tesz, a hitelesítésnek akadályja nincsen.

2. A törvényes határidőn belül két magánszemély nyújtott be kifogást az OVBh. ellen.

2.1. Az egyik kifogást tevő indítványában azt rögzítette, hogy a kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *d)* pontja értelmében vett szerkezetalakítási kérdés, és így abban országos népszavazás nem tartható.

2.2. A másik kifogást benyújtó álláspontja részben egybeesik az első kifogással. Véleménye szerint a kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *d)* pontja alá tartozó, szerkezetalakítási kérdés, és mint ilyen, országos népszavazásra nem bocsátható. Az indítványozó nem mondja ki egyértelműen, de másik – az egyértelműség hiányát állí-

tó – kifogási eleméből következtethetően véleménye szerint a kérdés az Országgyűlés létszámát is érinti, és e vonatkozásban minősül szervezetalakítási kérdésnek. Az indítványozó hivatkozik a 25/2004. (VII. 27.) AB határozatban kifejtett, az 58/2006. (X. 13.) és a 62/2007. (X. 17.) AB határozatokban megerősített alkotmánybíróági álláspontra, mely szerint „ahogyan bármely más szerv létrejöttére, alakulására, összetételére vonatkozó országgyűlési szabályozás szervezetalakításnak minősül, ennek minősül az is, ha az Országgyűlés a saját összetételét, a képviselők számát illetően hoz döntést.” Az indítványozó álláspontja szerint a hivatkozott „AB határozatokból következik, hogy az Országgyűlés, mint szervezet saját megalakításának, létrejöttének szabályai, azaz a választási törvények – az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény (...), valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (...), rendelkezéseinek többsége is a szervezetalakítási kérdésre vonatkozó népszavazási tilalom alá tartozik.”

2.3. Ugyanezen kifogást tevő szerint a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében megfogalmazott egyértelműségi követelménynek. (Az indítványozó jogszabálysám szerint nem hivatkozott a konkrét normára, de indítványa tartalmából egyértelmű, hogy erre a jogszabályhelyre alapozta kifogását.)

Az indítványozó véleménye szerint a kérdés nem egyértelmű sem a választópolgárok, sem a jogalkotó számára. Álláspontja szerint nem derül ki a kérdésből, hogy „az egyéni képviselők számát mennyiben kívánja megváltoztatni a kérdés feltevője”. A kérdés alapján tartott eredményes népszavazás folytán ugyanis – a területi és az országos listaállítási jog megszüntetésével – „a választási rendszer egyéb elemeinek változatlanul hagyása mellett a képviselők létszáma 176-ra csökkenne (ami a már említett AB határozatokra tekintettel szintén szervezetalakítási kérdés). Ugyanakkor a kérdés nem szól a választási törvény 4. § (1) bekezdésének módosításáról, amely a képviselők létszámát 386-ban határozza meg. Nem tudni, hogy a kérdés feltevőjének szándéka tényleg arra irányult volna, hogy a képviselők létszámát ne, csak a választás módját változtassa.”

A kifogást benyújtók azt kérték, hogy az Alkotmánybíróóság az OVBh.-t semmisítse meg, és utasítsa az OVB-t új eljárás lefolytatására. A határozat ellen érkezett, a törvényi feltételeknek megfelelő kifogásokat az Alkotmánybíróóság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 28. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróóság egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

1. Az Alkotmány indítványokkal érintett szakasza:
„28/C. § (5) Nem lehet országos népszavazást tartani:
(...)

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről”

2. Az Nsztv. hivatkozott rendelkezése:

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

3. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) vonatkozó szakaszai:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybíróósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(2) Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni kifogást a határozat közzétételét követő nyolc napon belül lehet – az Alkotmánybíróósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. Az Országos Választási Bizottság a kifogás benyújtásáról haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlés elnökét, a népszavazást elrendelő határozat elleni kifogásról a köztársasági elnököt is.

(3) Az Alkotmánybíróóság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróóság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

4. Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Vjt.) figyelembe vett szakaszai:

„4. § (1) Az országgyűlési képviselők száma összesen háromszáznolcvanhat.

(2) Százhetvenhat országgyűlési képviselőt egyéni választókerületben, százötvenkettőt megyei, fővárosi választókerületben (a továbbiakban: területi választókerület) listán választanak. Az egyéni és a területi választókerületben mandátumot el nem ért, országosan összesített szavazatok alapján a pártok országos listájáról további ötvennyolc kompenzációs mandátum kerül betöltésre.”

„5. § (2) Az egyéni választókerületben a jelöléshez legalább hétszázötven választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges. A választópolgár csak egy egyéni választókerületi jelöltet ajánlhat és csak abban az egyéni választókerületben, amelyben a lakóhelye van.

(3) A területi választókerületben – területi listán – pártok jelölhetnek. Az a párt állíthat területi listát, amely a területi választókerületben – e törvény melléklete szerint meghatározott számban – az egyéni választókerületek egyegyedében, de legalább két egyéni választókerületben jelöltet állított.

(4) Országos listát az a párt állíthat, amely legalább hét területi választókerületben állított listát.”

III.

A kifogások az alábbiak szerint nem megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h*) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. Az Alkotmánybíróság elsőként az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontjában foglaltak sérelmét állító kifogási elemet vizsgálta.

2.1. A kezdeményezett kérdésben lefolytatott eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés köteles lenne a Vjt. 5. § (3) és (4) bekezdéseiben a pártok számára biztosított területi és országos listaállítási jogot megszüntetni, ezzel egyidejűleg eleget téve a kezdeményezés második, kapcsolódó kérésének, azaz annak, hogy a magyar Országgyűlésbe ezentúl csak az egyéni választókerületekből kerülhessenek képviselők.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontjában foglalt tilalomra alapozó kifogást tevő azzal támasztja alá kifogását, hogy a területi és országos listák kiiktatása a választási rendszerből az Országgyűlés létszámának megváltozásával járna, és ez – az Alkotmánybíróság általa hivatkozott gyakorlata alapján – az Alkotmány idézett 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontja értelmében vett szervezetalakítási kérdésnek minősül, és mint ilyen, népszavazási tilalom alá esik.

Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata alapján az Országgyűlés létszámát érintő kérdések az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontjában foglalt tiltott népszavazási tárgykörbe, azaz a személyi és szervezetalakítási kérdések csoportjába tartozónak minősülnek [25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 385.; 58/2006. (X. 13.) AB határozat, ABH 2006, 657, 659–660.; 62/2007. (X. 17.) AB határozat, ABH 2007, 717, 720.; 113/2008. (IX. 26.) AB határozat, ABK 2008. szeptember,

1211, 1213.]. A jelen ügyben tehát azt kellett eldöntenie az Alkotmánybíróságnak, hogy helytálló-e a kifogást tevő azon álláspontja, mely szerint a kezdeményezett kérdés közvetlenül érinti az Országgyűlés létszámát, és e minőségében szervezetalakítási kérdésnek minősül-e.

2.2. Az Országgyűlés létszámát a Vjt. 4. § (1) bekezdése állapítja meg, eszerint az Országgyűlés létszáma 386 fő. [A 386 fő eloszlását az egyes választási metódusok – azaz a kétfajta listán és az egyéni választókerületekben bejutott képviselők – között a Vjt. 4. § (2) bekezdése határozza meg.]

Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a népszavazást kezdeményező személy a kérdésben nem kérte azt, hogy az Országgyűlés a Vjt. 4. § (1) bekezdését is helyezze hatályon kívül, tehát a legfőbb népképviselési szerv a Vjt. 4. § (1) bekezdésében létszámát az OVBh.-val elbírált kérdés közvetlenül nem érinti.

2.3. Az Alkotmánybíróság 63/B/1995. AB határozatában az alábbiakra hívta fel a figyelmet. „Az Alkotmány – a 71. §-ában meghatározott választási alapelveken kívül – nem tartalmaz rendelkezéseket a választójog gyakorlásának módjára nézve. Ebből következően az Országgyűlés széles döntési szabadsággal rendelkezik a választási rendszer megválasztása, a választási eljárás szabályainak megállapítása során. A törvényhozó szabadon határozza meg a választókerületi rendszereket, a jelöltállítás, a szavazás és a mandátumszerzés rendjét. Az Országgyűlés ezt a döntési szabadságát a választójogi szabályok megalkotása során is, csak az Alkotmány keretei között gyakorolhatja, úgy köteles ezeket a szabályokat meghozni, hogy azok az Alkotmány rendelkezéseivel ne ütközzenek, Alkotmányban szabályozott alapvető jogot alkotmányellenes módon ne korlátozzanak.” [ABH 1996, 509, 513., megerősítette 22/2005. (VI. 17.) AB határozat, ABH 2005, 246, 249.]

A fentiekből következik, hogy az Országgyűlés – az Alkotmány szabta kereteken belül – szabadon állapíthatja meg a választójogi rendszer elemeit, felépítését. Ennek részeként az Országgyűlés hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy a mandátumszerzés miként történik, egyéni választókerületekben, listák segítségével, esetleg e módok kombinációjaként, vagy valamely más mód igénybevételével. A választási rendszer felépítése és az Országgyűlés létszáma azonban nem áll egymással közvetlen, egymást közvetlenül befolyásoló-meghatározó kapcsolatban, az alábbiak szerint. A parlament megállapít és törvénybe foglal egy létszámot – a jelen esetben ez a Vjt. 4. § (1) bekezdése szerint 386 fő –, és az ennek megfelelő számú képviselőt a választási rendszer szabályai alapján a választópolgárok megválasztják. Amennyiben az Országgyűlés létszámára vonatkozó törvényi szabályt nem módosítják, akkor a parlament az esetleges választási rendszer-módosítást oly módon köteles végrehajtani, hogy a másik, érintetlen, a létszámot meghatározó rendelkezést tiszteletben tartja, azaz az Országgyűlés létszámát nem változtatja meg.

A fentiekből következik, hogy a területi és országos listák esetleges kiiktatása a választási rendszerből nem eredményezi közvetlenül és feltétlenül az Országgyűlés létszámának változását.

A 162/2008. (XII. 18.) AB határozattal is megerősített 25/2004. (VII. 7.) AB határozat értelmében szervezetalkítási kérdésnek az minősülne, ha az „Országgyűlés a saját összetételét, a képviselők számát illetően hoz[na] döntést” (ABH 2004, 381, 385.). A jelen eljárásban vizsgált kérdés nem erre irányul, nem érinti a 162/2008. (XII. 18.) AB határozattal elbírált választási küszöböt, sem a képviselők számát, azaz az Országgyűlés létszámát.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a kifogásban felsorakoztatott érvek mentén a népszavazási kezdeményezésnek az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés d) pontjába ütközése nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően ezt az indítványi elemet elutasította.

3. Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta a kérdés egyértelműségét vitató kifogási elemet.

3.1. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban a testület rögzítette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lenni. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.].

3.2. A 76/2006. (XII. 20.) AB határozatában az Alkotmánybíróság az alábbiakat rögzítette. „Az OVB-nek és a kifogás elbírálása kapcsán az Alkotmánybíróságnak a kérdés egyértelműségének vizsgálata során az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdést a választópolgári döntés és a népszavazás eredményéből következő jogalkotási kötelezettség szempontjából kell vizsgálnia. Az aláírásgyűjtő ív hitelesítését követően a népszavazási kezdeményezés kikerül az aláírásgyűjtést kezdeményezők ural-

ma alól, azt követően sem a kezdeményezés eredményességére, sem a népszavazás eredményére nem tudnak meghatározó befolyást gyakorolni, így a kérdés egyértelműségének megítélésében sem az aláírásgyűjtés kezdeményezőinek szándékai, sem a népszavazásnak az általuk remélt eredménye nem bír jelentőséggel.” (ABH 2006, 886, 890.) 102/2007. (XII. 12.) AB határozatában az Alkotmánybíróság megerősítette ezen álláspontját, amikor rögzítette, hogy „sem az OVB, sem az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja a népszavazási kezdeményezések mögött álló, vélt vagy valós politikai szándékot; csak arról dönthet, hogy az adott kérdés megfelel-e az alkotmányi és törvényi követelményeknek”. (ABH 2007, 855, 862.)

3.3. A jelen határozat 2. pontjában leírtak szerint a kérdés egyértelműen a választási rendszer egyes elemeinek megsemmisítésére irányul, anélkül, hogy az Országgyűlés létszámát közvetlenül érintené. A korábbiakban rögzítettek szerint a területi és az országos lista kiiktatása nem okozná okvetlenül az Országgyűlés létszámának változását, sőt, ellenkezőleg, a listákat csak oly módon lehetne megszüntetni, hogy mindeközben az Országgyűlés figyelemmel van a Vjt. 4. § (1) bekezdésében rögzített létszámra. A választópolgárok számára egyértelmű, hogy a kérdés megválaszolásakor arról kell dönteniük, hogy kívánják-e a listás választási elemek kiiktatását a választási rendszerből, és ennek eredményeképpen egy egyszerű egyéni választókerületeken alapuló választási rendszer létrehozatalával értenek egyet. A jogalkotó számára is egyértelmű az eredményes népszavazás esetén fennálló jogalkotási kötelezettség: a listás választási rendszer elemeinek kiemelése a magyar választási szabályok közül.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében rögzített egyértelműség követelményének sérelmét állító kifogási elemet is elutasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVBh.-nak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 544/H/2008.

Dr. Holló András alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet sem a határozat rendelkező részével, sem annak indokolásával. Az Alkotmánybíróságnak eddig követett gyakorlata alapján az OVB határozatát meg kellett volna semmisítenie, és új eljárásra kellett volna utasítania az OVB-t.

Az Alkotmánybíróság 25/2004. (VII. 7.) AB határozatában az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontjában szabályozott tiltott népszavazási tárgykörbe tartozónak, az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésnek minősítette az országgyűlési képviselők létszámának csökkentésére irányuló kérdést. E határozatában kifejtette:

„Az Országgyűlés döntési jogkörébe tartozó szervezetalakító kérdésekről az Országgyűlés számos formában és minőségében dönthet. Alkotmányozó hatalomként az Alkotmányban szereplő állami szervtípusokat is alakíthatja, törvényhozóként az Alkotmányban nem szereplő kérdésekben szabályozhat az Alkotmány keretei között. Szerveket hozhat létre, szüntethet meg, alakíthat át, de határozati formában is hozhat egyes – pl. a saját belső szervezetére vonatkozó – szervezetalakító döntéseket. Az Országgyűlés alkotmányozóként és törvényhozóként is szabályozhatja a saját létrejötté, működése szabályait. Ugyanúgy, ahogyan bármely más szerv létrejöttére, alakulására, összetételére vonatkozó országgyűlési szabályozás szervezetalakításnak minősül, ennek minősül az is, ha az Országgyűlés a saját összetételét, a képviselők számát illetően hoz döntést.” (ABH 2004, 381, 385.)

E határozatára alapítva döntését hasonlóan ítélte meg az Országgyűlés létszámának meghatározására vonatkozó kérdéseket 58/2006. (X. 13.) AB határozatában (ABH 2006, 657, 659–660.) és 62/2007. (X. 17.) AB határozatában (ABH 2007, 717, 720.).

A 162/2008. (XII. 18.) AB határozatában ugyancsak a 25/2004. (VII. 7.) AB határozatban kifejtettek alapján az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésnek minősítette, a „választási küszöb” megváltoztatására irányuló kérdést:

„A hitelesítésre benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény 8. § (5) bekezdésének *a*) pontjában szabályozott ún. parlamenti küszöb öt százalékról egy százalékra való leszállítására irányul. Az eredményes népszavazás nemcsak a választójogi szabályok módosításával járna, hanem jelentősen megváltoztatná az Országgyűlés összetételét, és szükségképpen maga után vonná az Országgyűlés belső szervezetének (frakciók, bizottságok stb.) átalakítását is.” (ABK 2008. december, 1699, 1700.)

Az Alkotmánybíróság e határozataiban nem csupán az Országgyűlés létszámára vonatkozó szabályozást minősítette az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakításnak, hanem az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szer-

vezetalakításként értékelte az Országgyűlés összetételét befolyásoló, belső szervezetét érintő döntéseket is.

A határozatban elbírált, az OVB által hitelesített kérdés a választási rendszer gyökeres megváltoztatására irányul, a kérdésből a törvényhozónak az a kötelezettsége származik, hogy az eddigi vegyes választási rendszer helyett, tiszta egyéni választókerületi választási rendszert vezessen be.

Az eredményes népszavazás ebben az esetben nem csak egyes választási szabályok módosítását eredményezné, hanem a választási rendszer alapvető megváltoztatása az Országgyűlés összetételének változását, és szükségképpen az Országgyűlés belső szervezetének megváltoztatását is maga után vonná.

Mindezekre tekintettel álláspontom szerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontjának az Alkotmánybíróság által kimunkált értelmezése alapján a határozatban elbírált kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésnek, így a népszavazás tiltott tárgyának minősül.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 31/2009. (III. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya, és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján – *dr. Bragyova András* és *dr. Kiss László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta az alábbi

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 310/2008. (X. 30.) OVB számú határozatát helyben hagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítés céljából benyújtott mintapéldánya az alábbi kérdést tartalmazza: „Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy az egyéni országgyűlési képviselők a választókerületükben névjegyzékbe vett választópolgárok egyötödének kezdeményezésére tartandó szavazáson, a választókerületben névjegyzékbe vett választópolgárok szavazatainak egyszerű többségével visszahívhatók legyenek.”

Az OVB 310/2008. (X. 30.) OVB határozatában megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formái, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az OVB határozatának indokolása szerint a határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-án alapul.

A határozat a Magyar Közlöny 2008. évi 154. számában, 2008. október 30-án jelent meg, a kifogást 2008. november 13-án, a törvényes határidőn belül terjesztették elő.

2. A kifogástevő álláspontja szerint a népi kezdeményezés nem felel meg az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek, amely szerint országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet. Érvelése szerint maga az Alkotmány választja ketté az Országgyűlés alkotmányozó és törvényalkotási hatáskörét, amikor is 19. § (3) bekezdése külön pontokban rögzíti a két, egymástól minőségileg különböző hatáskört. A népi kezdeményezés pedig alkotmányozásra nem, hanem csak törvényhozási jogkörre vonatkozhat. Nézete szerint „az alkotmányozó hatalom korlátozhatatlansága, mindenkifelelti szuverenitása és védelme nem csak azt jelenti, hogy az alkotmányozó hatalom nem kötelezhető meghatározott tartalmú döntés meghozatalára (országos népszavazás), hanem azt is, hogy nem kötelezhető meghatározott kérdéskörben való tárgyalásra és határidőben történő döntéshozatalra (országos népi kezdeményezés). Az alkotmányozó hatalom cselekvési szabadsága abszolút, és korlátozása – mértékétől függetlenül – nem lehetséges.”

Hivatkozik továbbá a kifogástevő arra is, hogy a népi kezdeményezés nem jogosulttól származik. Érvelése szerint az Alkotmány 28/D. §-a a népi kezdeményezés benyújtását a választópolgárok, mint természetes személyek számára biztosítja, az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát előterjesztő alapítvány és egyéb szervezet számára nem.

II.

Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala során a következő jogszabályokat vette alapul:

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„19. § (...)

(2) Az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

(3) E jogkörében az Országgyűlés

a) megalkotja a Magyar Köztársaság Alkotmányát;

b) törvényeket alkot;

(...)”

„20/A. § (1) Az országgyűlési képviselő megbízatása megszűnik:

a) az Országgyűlés működésének befejezésével,

b) a képviselő halálával,

c) az összeférhetetlenség kimondásával,

d) lemondással,

e) a választójog elvesztésével.”

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

2. Az Nsztv. rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„4. § (1) Az Országos Választási Bizottság gondoskodik a népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg a népi kezdeményezés aláírásainak ellenőrzéséről.”

„17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.”

„18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

3. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek (a továbbiakban: Ve.) az országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg

kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„131. § Az országos népi kezdeményezés során a 117–121. § és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

III.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § *h*) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során kialakította következetes gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdésének *a)–c*) pontjaiban, illetve 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Korábbi határozataiban az Alkotmánybíróság már megállapította, hogy a képviselői visszahívhatóság ellenében az Alkotmány 20/A. § (1) bekezdésében foglaltakkal. A 943/E/1991. AB határozat szerint az Alkotmány nem teszi lehetővé az országgyűlési képviselői megbízatás visszahívás útján történő megszüntetését (ABH 1991, 650.), a 2/1993. (I. 22.) AB határozatban ezzel kapcsolatban pedig leszögezte: „Magyarország visszatért a szabad mandátumú képviselői rendszerre, a képviselő négy évre kapja mandátumát, ez a megbízatás a négy éven belül csak az Alkotmány 20/A. § (1) bekezdésében meghatározott okokból szűnhet meg.” (ABH 1993, 33, 38.) Mindezek alapján a képviselők visszahívhatóságára irányuló népszavazási kezdeményezést elutasító 204/2008. (VI. 25.) OVB határozatot az Alkotmánybíróság 108/2008. (IX. 18.) AB határozatával helybenhagyta (ABK 2008. november, 1178.).

Jelen ügyben azonban a képviselők visszahívhatósága országos népi kezdeményezés tárgya. Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban már megállapította, hogy az Országgyűlést a népi kezdeményezés nem köti oly módon, mint a legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére elrendelt ügydöntő és eredményes népszavazás alapján hozott döntés [Alkotmány 28/C. § (3) bekezdés]. Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlés Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b*) pontjában foglalt jogkörének – az Alkotmányban rögzített – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Népi kezdeményezés esetén ezzel szemben az Országgyűlésnek a kérdés napirendre tűzésére, megtárgyalására és döntéshozatalra van kötelezettsége, de ennek a döntésnek a tartalmát a népi kezdeményezés nem köti meg. Éppen ezért a népi kezdeményezésnek mindaddig, amíg az alkotmányosság keretében marad – elmentésben a népszavazással – az Alkotmányban megfogalmazott tárgyköri korlátja nincs, és a kérdésnek nem kell konkrét jogalkotási kötelezettséget megfogalmaznia. A népi kezdeményezésből csupán törvényhozási kérdésben való vita és döntés következik. Így a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívében szereplő kérdéssel szemben is mindössze annyi az elvárás, hogy törvényhozási tárgykörre vonatkozzon [42/2002. (X. 11.) AB határozat (ABH 2002, 316, 318.)].

Az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése szerint országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet, az alkotmányi rendelkezés nem különböztet az Országgyűlés alkotmányozó és egyéb törvényhozási hatásköre között. Az alkotmányozásra vonatkozó, az Alkotmánybíróság által meghatározott eljárási és határozathozatali követelmények [30/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 220, 234.] természetesen csak az országgyűlési eljárásban értelmezhetők, az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében felsorolt – tiltó – tárgykörök [ideértve a burkolt alkotmánymódosítás tilalmát is, lásd 2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 37.] csak az országos népszavazásra vonatkoznak, országos népi kezdeményezés akadályát nem jelentik.

Minderre tekintettel a kifogást ebben az összefüggésben az Alkotmánybíróság nem találta megalapozottnak.

3. A kifogástevő szerint a kezdeményezés nem jogosulttól származik, mivel a népi kezdeményezés joga csak a természetes személyeket illeti meg. Az Alkotmány 28/D. § szerint országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az Alkotmány tehát a népi kezdeményezés benyújtását a természetes személyek számára biztosítja. A kezdeményezés benyújtása az OVB által már hitelesített aláírásgyűjtő íven szereplő 50 000 állampolgári aláírás összegyűjtése után történhet meg. Ettől különböző kérdés az, hogy az országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát az állampolgárok mellett mások, társadalmi szervezetek, alapítványok, azaz jogi személyek is benyújthatják hitelesí-

tésre az OVB-hez. A Ve. 149. § *i*) pontjába foglalt értelmező rendelkezésből megállapíthatóan ugyanis az aláírásgyűjtő ívet nem csak természetes személyek nyújthatnak be hitelesítésre. Eszerint ugyanis a Ve. alkalmazásában „kezdeményezést benyújtók: népszavazás állampolgári kezdeményezése, valamint népi kezdeményezés esetén azok a szervezetek, illetve magánszemélyek, amelyek, illetve akik a kezdeményezést benyújtották”. [Lásd: 102/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 855, 864.] Az Alkotmánybíróság a kifogást tehát ebben a vonatkozásban sem találta megalapozottnak.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB jogszerű döntést hozott, amikor az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdést hitelesítette. Ezért a kifogást elutasította, és a 310/2008. (X. 30.) OVB határozatot helyben hagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1281/H/2008.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező részével, így indokolásával sem. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna semmisítenie az OVB határozatát, és a testületet új eljárásra kellett volna utasítania.

Indokaim azonosak a 129/2008. (X. 30.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben foglaltakkal.

Az említett különvélemény 3.2. pontjában javasolt alkotmányértelmezés alapján, az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében foglalt, az országos népszavazásból kizárt tárgyak, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatában kialakított további korlátai az országos népi kezdeményezésre is alkalmazandók, ezért a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldánya nem lett volna hitelesíthető.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak az Országos Választási Bizottság 310/2008. OVB számú határozatát meg kellett volna semmisítenie és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra kellett volna utasítania.

A tervezett országos népi kezdeményezés a jogállam egyik igen fontos intézményét, a parlamentáris (képviselési) demokrácia és a közvetlen demokrácia viszonyát érinti. Az Alkotmánybíróságnak valójában abban a kérdésben kellett állást foglalnia, vajon megengedhető-e, hogy a képviselési demokráciára épülő alkotmányos berendezkedést egy alapvetően komplementer jellegű intézmény (a népi kezdeményezés) – alkalmazásának eredményeként – ábrázolhassa?

Magam is fontos jogállami (és alkotmányos) intézménynek tartom a népi kezdeményezést, amelynek megvan a maga megfelelő helye és rendeltetése. Nem tartom azonban olyan jogállami (és alkotmányos) intézménynek, amely magát a jogállami (a képviselési struktúra bázisán kiépülő és az Alkotmányban akként is szabályozott) állami berendezkedést (50 000 aláírási összeggyűjtésével) át is rendezhetné.

Változatlanul fenntartom tehát a 129/2008. (X. 30.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben (MK 2008, 19126–19129.) leírt elvi-elméleti megállapításokat. Azok figyelembevételével az OVB határozatát meg kellett volna semmisítenie.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 32/2009. (III. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya, és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján – *dr. Bragyova András* és *dr. Kiss László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta az alábbi

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 309/2008. (X. 30.) OVB számú határozatát helyben hagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítés céljából benyújtott mintapéldánya az alábbi kérdést tartalmazza: „Kezdeményezzük az Alkotmány olyan tartalmú módosítását, hogy országos népszavazást lehessen tartani az Országgyűlés feloszlásáról.”

Az OVB 309/2008. (X. 30.) OVB határozatában megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az OVB határozatának indokolása szerint a határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-án alapul.

A határozat a Magyar Közlöny 2008. évi 154. számában, 2008. október 30-án jelent meg, a kifogást 2008. november 13-án, a törvényes határidőn belül terjesztették elő.

2. A kifogástevő álláspontja szerint a népi kezdeményezés nem felel meg az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek, amely szerint országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet. Érvelése szerint maga az Alkotmány választja ketté az Országgyűlés alkotmányozó és törvényalkotási hatáskörét, amikor is 19. § (3) bekezdése külön pontokban rögzíti a két, egymástól minőségileg különböző hatáskört. A népi kezdeményezés pedig alkotmányozásra nem, hanem csak törvényhozási jogkörre vonatkozhat. Nézete szerint „az alkotmányozó hatalom korlátozhatatlansága, mindenek feletti szuverenitása és védelme nem csak azt jelenti, hogy az alkotmányozó hatalom nem kötelezhető meghatározott tartalmú döntés meghozatalára (országos népszavazás), hanem azt is, hogy nem kötelezhető meghatározott kérdéskörben való tárgyalásra és határidőben történő döntéshozatalra (országos népi kezdeményezés). Az alkotmányozó hatalom cselekvési szabadsága abszolút, és korlátozása – mértékétől függetlenül – nem lehetséges.”

Hivatkozik továbbá a kifogástevő arra is, hogy a népi kezdeményezés nem jogosulttól származik. Érvelése szerint az Alkotmány 28/D. §-a a népi kezdeményezés benyújtását a választópolgárok, mint természetes személyek számára biztosítja, az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát előterjesztő alapítvány és egyéb szervezet számára nem.

II.

Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala során a következő jogszabályokat vette alapul:

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
„19. § (...)

(2) Az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

(3) E jogkörében az Országgyűlés

a) megalkotja a Magyar Köztársaság Alkotmányát;

b) törvényeket alkot;

(...)”

„28. § (...)

(2) Az Országgyűlés kimondhatja feloszlását megbízatásának lejártá előtti is.”

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/C. § (...)

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

(...)

e) az Országgyűlés feloszlásáról,”

„28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

2. Az Nsztv. rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„4. § (1) Az Országos Választási Bizottság gondoskodik a népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg a népi kezdeményezés aláírásainak ellenőrzéséről.”

„17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.”

„18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

3. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek (a továbbiakban: Ve.) az országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzététe-

lét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„131. § Az országos népi kezdeményezés során a 117–121. § és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

III.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § *h*) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során kialakította következetes gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdésének *a*)–*c*) pontjaiban, illetve 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

2. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *e*) pontja az Országgyűlés feloszlásáról való döntést kifejezetten kizárja az országos népszavazás tárgyköreiből, erről a kérdésről országos népszavazást tartani (következésképp kezdeményezni) nem lehet. Az országos népszavazás nem irányulhat az Alkotmány – akár csak burkolt – módosítására sem [2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 37.]. Jelen ügyben azonban az Országgyűlés feloszlásáról való népszavazást lehetővé tevő alkotmánymódosítás országos népi kezdeményezés tárgya. Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban már megállapította, hogy az Országgyűlést a népi kezdeményezés nem köti oly módon, mint a legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére elrendelt ügydöntő és eredményes népszavazás alapján hozott döntés [Alkotmány 28/C. § (3) bekezdés]. Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlés Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b*) pontjában foglalt jogkörének – az Alkotmányban rögzített – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Népi kezdeményezés esetén ezzel szemben az Országgyűlésnek a kérdés napirendre tűzésére, megtárgyalására és döntéshozatalra van kötelezettsége, de

ennek a döntésnek a tartalmát a népi kezdeményezés nem köti meg. Éppen ezért a népi kezdeményezésnek mindaddig, amíg az alkotmányosság keretében marad – ellentétben a népszavazással – az Alkotmányban megfogalmazott tárgyköri korlátja nincs, és a kérdésnek nem kell konkrét jogalkotási kötelezettséget megfogalmaznia. A népi kezdeményezésből csupán törvényhozási kérdésben való vita és döntés következik. Így a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívén szereplő kérdéssel szemben is mindössze annyi az elvárás, hogy törvényhozási tárgykörre vonatkozzon. [42/2002. (X. 11.) AB határozat (ABH 2002, 316, 318.)]

Az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése szerint országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet, az alkotmányi rendelkezés nem különböztet az Országgyűlés alkotmányozó és egyéb törvényhozási hatásköre között. Az alkotmányozásra vonatkozó, az Alkotmánybíróság által meghatározott eljárási és határozathozatali követelmények [30/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 220, 234.] természetesen csak az országgyűlési eljárásban értelmezhetők, az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében felsorolt – tiltott – tárgykörök [ideértve a burkolt alkotmánymódosítás tilalmát is, lásd: 2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 37.] csak az országos népszavazásra vonatkoznak, országos népi kezdeményezés akadályát nem jelentik.

Minderre tekintettel a kifogást ebben az összefüggésben az Alkotmánybíróság nem találta megalapozottnak.

3. A kifogástevő szerint a kezdeményezés nem jogosultól származik, mivel a népi kezdeményezés joga csak a természetes személyeket illeti meg. Az Alkotmány 28/D. § szerint országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az Alkotmány tehát a népi kezdeményezés benyújtását a természetes személyek számára biztosítja. A kezdeményezés benyújtása az OVB által már hitelesített aláírásgyűjtő íven szereplő 50 000 állampolgári aláírás összegyűjtése után történhet meg. Ettől különböző kérdés az, hogy az országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát az állampolgárok mellett mások, társadalmi szervezetek, alapítványok, azaz jogi személyek is benyújthatják hitelesítésre az OVB-hez. A Ve. 149. § *i*) pontjába foglalt értelmező rendelkezésből megállapíthatóan ugyanis aláírásgyűjtő ívet nem csak természetes személyek nyújthatnak be hitelesítésre. Eszerint ugyanis a Ve. alkalmazásában „kezdeményezést benyújtók: népszavazás állampolgári kezdeményezése, valamint népi kezdeményezés esetén azok a szervezetek, illetve magánszemélyek, amelyek, illetve akik a kezdeményezést benyújtották”. [Lásd: 102/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 855, 864.] Az Alkotmánybíróság tehát a kifogást ebben a vonatkozásban sem találta megalapozottnak.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB jogszerű döntést hozott, amikor az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdést hitelesítette. Ezért

a kifogást elutasította, és a 309/2008. (X. 30.) OVB határozatot helyben hagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., *Dr. Lévy Miklós s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1282/H/2008.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező részével, így indokolásával sem. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna semmisítenie az OVB határozatot, és a testületet új eljárásra kellett volna utasítania.

Indokaim azonosak a 129/2008. (X. 30.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben foglaltakkal.

Az említett különvélemény 3.2. pontjában javasolt alkotmányértelmezés alapján, az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében foglalt, az országos népszavazásból kizárt tárgyak, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatában kialakított további korlátai az országos népi kezdeményezésre is alkalmazandók, ezért a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldánya nem lett volna hitelesíthető.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak az Országos Választási Bizottság 309/2008. OVB számú határozatát meg kellett volna semmisítenie, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra kellett volna utasítania.

A tervezett országos népi kezdeményezés a jogállam egyik igen fontos intézményét, a parlamentáris (képviselői) demokrácia és a közvetlen demokrácia viszonyát érinti. Az Alkotmánybíróságnak valójában abban a kérdésben kellett állást foglalnia, vajon megengedhető-e, hogy a képviselői demokráciára épülő alkotmányos berendezkedést egy alapvetően komplementer jellegű intézmény (a népi

kezdeményezés) – alkalmazásának eredményeként – átrajzolhassa?

Magam is fontos jogállami (és alkotmányos) intézménynek tartom a népi kezdeményezést, amelynek megvan a maga megfelelő helye és rendeltetése. Nem tartom azonban olyan jogállami (és alkotmányos) intézménynek, amely magát a jogállami (a képviselői struktúra bázisán kiépülő és az Alkotmányban akként is szabályozott) állami berendezkedést (50 000 aláírás összegyűjtésével) át is rendezhetné.

Változatlanul fenntartom tehát a 129/2008. (X. 30.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben (MK 2008, 19126–19129.) leírt elvi-elméleti megállapításokat. Azok figyelembevételével az OVB határozatát meg kellett volna semmisíteni.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 33/2009. (III. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya, és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján – *dr. Bragyova András* és *dr. Kiss László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta az alábbi

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 311/2008. (X. 30.) OVB számú határozatát helyben hagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítés céljából benyújtott mintapéldánya az alábbi kérdést tartalmazza: „Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy a köztársasági elnököt a választásra jogosult vá-

lasztópolgárok a szavazataik egyszerű többségével választhatják meg.”

Az OVB 311/2008. (X. 30.) OVB határozatában megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formái, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az OVB határozatának indokolása szerint a határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-án alapul.

A határozat a Magyar Közlöny 2008. évi 154. számában, 2008. október 30-án jelent meg, a kifogást 2008. november 13-án, a törvényes határidőn belül terjesztették elő.

2. A kifogástevő álláspontja szerint a népi kezdeményezés nem felel meg az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek, amely szerint országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet. Érvelése szerint maga az Alkotmány választja ketté az Országgyűlés alkotmányozó és törvényalkotási hatáskörét, amikor is 19. § (3) bekezdése külön pontokban rögzíti a két, egymástól minőségileg különböző hatáskört. A népi kezdeményezés pedig alkotmányozásra nem, hanem csak törvényhozási jogkörre vonatkozhat. Nézete szerint „az alkotmányozó hatalom korlátozhatatlansága, mindenek feletti szuverenitása és védelme nem csak azt jelenti, hogy az alkotmányozó hatalom nem kötelezhető meghatározott tartalmú döntés meghozatalára (országos népszavazás), hanem azt is, hogy nem kötelezhető meghatározott kérdéskörben való tárgyalásra és határidőben történő döntéshozatalra (országos népi kezdeményezés). Az alkotmányozó hatalom cselekvési szabadsága abszolút, és korlátozása – mértékétől függetlenül – nem lehetséges.”

Hivatkozik továbbá a kifogástevő arra is, hogy a népi kezdeményezés nem jogosulttól származik. Érvelése szerint az Alkotmány 28/D. §-a a népi kezdeményezés benyújtását a választópolgárok, mint természetes személyek számára biztosítja, az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát előterjesztő alapítvány és egyéb szervezet számára nem.

II.

Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala során a következő jogszabályokat vette alapul:

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„19. § (...)

(2) Az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

(3) E jogkörében az Országgyűlés

a) megalkotja a Magyar Köztársaság Alkotmányát;

b) törvényeket alkot;

(...)”

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/C. § (...)

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

(...)

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről,”

„28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

„29/A. § (1) A köztársasági elnököt az Országgyűlés öt évre választja.”

2. Az Nsztv. rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„4. § (1) Az Országos Választási Bizottság gondoskodik a népszavazás kitzítésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg a népi kezdeményezés aláírásainak ellenőrzéséről.”

„17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.”

„18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

3. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek (a továbbiakban: Ve.) az országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja,

vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„131. § Az országos népi kezdeményezés során a 117–121. § és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

III.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § *h)* pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során kialakította következetes gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdésének *a)–c)* pontjaiban, illetve 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

2. Az Alkotmány 29/A. § (1) bekezdése szerint a köztársasági elnököt az Országgyűlés öt évre választja. Az Alkotmánybíróság korábbi határozatának megállapítása szerint az országos népszavazás nem irányulhat az Alkotmány – akárcsak burkolt – módosítására sem [2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 37.]. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *d)* pontja kizárja a népszavazás lehetséges tárgyköreiből az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi kérdéseket. Jelen ügyben azonban a köztársasági elnöknek a választópolgárok általi közvetlen választását lehetővé tevő alkotmány- és törvénymódosítás országos népi kezdeményezés tárgya. Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban már megállapította, hogy az Országgyűlést a népi kezdeményezés nem köti oly módon, mint a legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére elrendelt ügydöntő és eredményes népszavazás alapján hozott döntés [Alkotmány 28/C. § (3) bekezdés]. Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlés Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogkörének – az Alkotmányban rögzített – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Népi kezdeményezés esetén ezzel szemben az Országgyűlésnek a kérdés napirendre tűzésére, megtárgyalására és döntéshozatalra van kötelezettsége, de ennek a döntésnek a tartalmát a népi kezdeményezés nem köti meg. Éppen ezért a népi kezdeményezésnek mindaddig, amíg az alkotmányosság keretében marad – el-

lentétben a népszavazással – az Alkotmányban megfogalmazott tárgyköri korlátja nincs, és a kérdésnek nem kell konkrét jogalkotási kötelezettséget megfogalmaznia. A népi kezdeményezésből csupán törvényhozási kérdésben való vita és döntés következik. Így a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívén szereplő kérdéssel szemben is mindössze annyi az elvárás, hogy törvényhozási tárgykörre vonatkozzon. [42/2002. (X. 11.) AB határozat (ABH 2002, 316, 318.)]

Az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése szerint országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet, az alkotmányi rendelkezés nem különböztet az Országgyűlés alkotmányozó és egyéb törvényhozási hatásköre között. Az alkotmányozásra vonatkozó, az Alkotmánybíróság által meghatározott eljárási és határozathozatali követelmények [30/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 220, 234.] természetesen csak az országgyűlési eljárásban értelmezhetők, az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében felsorolt – tiltó – tárgykörök [ideértve a burkolt alkotmánymódosítás tilalmát is, lásd: 2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 37.] csak az országos népszavazásra vonatkoznak, országos népi kezdeményezés akadályát nem jelentik.

Minderre tekintettel a kifogást ebben az összefüggésben az Alkotmánybíróság nem találta megalapozottnak.

3. A kifogástevő szerint a kezdeményezés nem jogosulttól származik, mivel a népi kezdeményezés joga csak a természetes személyeket illeti meg. Az Alkotmány 28/D. § szerint országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az Alkotmány tehát a népi kezdeményezés benyújtását a természetes személyek számára biztosítja. A kezdeményezés benyújtása az OVB által már hitelesített aláírásgyűjtő íven szereplő 50 000 állampolgári aláírás összegyűjtése után történhet meg. Ettől különböző kérdés az, hogy az országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát az állampolgárok mellett mások, társadalmi szervezetek, alapítványok, azaz jogi személyek is benyújthatják hitelesítésre az OVB-hez. A Ve. 149. § *i)* pontjába foglalt értelmező rendelkezésből megállapíthatóan ugyanis az aláírásgyűjtő ívet nem csak természetes személyek nyújthatnak be hitelesítésre. Eszerint ugyanis a Ve. alkalmazásában „kezdeményezést benyújtók: népszavazás állampolgári kezdeményezése, valamint népi kezdeményezés esetén azok a szervezetek, illetve magánszemélyek, amelyek, illetve akik a kezdeményezést benyújtották”. [Lásd: 102/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 855, 864.] Az Alkotmánybíróság tehát a kifogást tehát ebben a vonatkozásban sem találta megalapozottnak.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB jogszerű döntést hozott, amikor az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdést hitelesítette. Ezért a kifogást elutasította, és a 311/2008. (X. 30.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k., *Dr. Lévy Miklós s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1283/H/2008.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező részével, így indokolásával sem. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna semmisítenie az OVB határozatát, és a testületet új eljárásra kellett volna utasítania.

Indokaim azonosak a 129/2008. (X. 30.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben foglaltakkal.

Az említett különvélemény 3.2. pontjában javasolt alkotmányértelmezés alapján, az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében foglalt, az országos népszavazásból kizárt tárgyak, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatában kialakított további korlátai az országos népi kezdeményezésre is alkalmazandók, ezért a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldánya nem lett volna hitelesíthető.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak az Országos Választási Bizottság 311/2008. OVB számú határozatát meg kellett volna semmisítenie és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra kellett volna utasítania.

A tervezett országos népi kezdeményezés a jogállam egyik igen fontos intézményét, a parlamentáris (képviselői) demokrácia és a közvetlen demokrácia viszonyát érinti. Az Alkotmánybíróságnak valójában abban a kérdésben kellett állást foglalnia, vajon megengedhető-e, hogy a képviselői demokráciára épülő alkotmányos berendezkedést egy alapvetően komplementer jellegű intézmény (a népi kezdeményezés) – alkalmazásának eredményeként – átrajzolhassa?

Magam is fontos jogállami (és alkotmányos) intézménynek tartom a népi kezdeményezést, amelynek megvan a maga megfelelő helye és rendeltetése. Nem tartom azonban olyan jogállami (és alkotmányos) intézménynek, amely magát a jogállami (a képviselői struktúra bázisán kiépülő és az Alkotmányban akként is szabályozott) állami berendezkedést (50 000 aláírás összegyűjtésével) át is rendezhetné.

Változatlanul fenntartom tehát a 129/2008. (X. 30.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben (MK 2008, 19126–19129.) leírt elvi-elméleti megállapításokat. Azok figyelembevételével az OVB határozatát meg kellett volna semmisíteni.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

Az Országos Választási Bizottság határozatai

Az Országos Választási Bizottság 78/2009. (III. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a P. P. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. február 24-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bi-

zottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Akarja-e Ön, hogy az országgyűlési választásokon az egyéni választókerületi jelölés módja megváltozzon úgy, hogy a jelenlegi legalább hétszázötven helyett, csak legalább kétszáz választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlására legyen szükség?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésének akadálya nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

—————

**Az Országos Választási Bizottság
79/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a P. P. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. február 24-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bi-

zottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Akarja-e Ön, hogy az országgyűlési választásokon az egyéni választókerületi jelölés módja megváltozzon úgy, hogy minden választópolgár abban az egyéni választókerületben, amelyben a lakóhelye van, a jelenlegi egy helyett legfeljebb három egyéni választókerületi jelöltet ajánlhas-son?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésének akadálya nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

—————

**Az Országos Választási Bizottság
80/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a P. P. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. február 24-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bi-

zottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Akarja-e Ön, hogy az országgyűlési választásokon a megyei, fővárosi választókerületekben (a továbbiakban: területi választókerületek) a listás képviselőket úgy válasszuk meg, hogy az induló pártok listái közül kiválasztott legfeljebb három listára tetszőlegesen elosztva, legfeljebb három szavazatunkkal szavazhassunk?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. Mind a jogalkotó, mind a választópolgárok számára megnehezíti a kérdés értelmezését, hogy nem nyilvánvaló, módosítaná-e a népszavazás „három listára tetszőlegesen elosztva” kitétele a jelenlegi kötött listás rendszert is.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja továbbá, hogy a kérdés érinti a választási rendszer lényeges elemeit, így a választójog egyenlőségének az elvét, hiszen nem garantálható, hogy minden területi választókerületben legalább három lista közül választhatnak a választópolgárok.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *b)* és *c)* pontjain, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

—————

**Az Országos Választási Bizottság
81/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Néppárt (8201 Veszprém, Pf. 335) képviselőjében eljáró Sebők István által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz

címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. március 3-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Magyar Köztársaságnak új alkotmánya legyen?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ában foglaltak szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A kezdeményezés azonban nem egyértelmű, mert két lehetséges értelmezési tartalmat hordoz. Az egyik esetben az Országgyűlésnek arról kellene tárgyalnia, hogy új alkotmány létrehozásáról döntsön. A másik lehetséges értelmezés szerint a kezdeményezés alapján egy bármilyen tartalmú – a kezdeményezés által meg nem határozott – konkrét új alkotmányszöveg elfogadásáról kellene tárgyalnia az Országgyűlésnek. Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság a hitelesítést megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 17. §-án, 18. §-ának *b)* pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

—————

**Az Országos Választási Bizottság
82/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Néppárt (8201 Veszprém, Pf. 335) képviselőjében eljáró Sebők István által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. március 3-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az új alkotmányt közvetlenül a választópolgárok népszavazás keretében fogadják el?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ában foglaltak szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A kezdeményezés azonban nem egyértelmű, mert két lehetséges értelmezésre ad alapot. Az egyik esetben az Országgyűlésnek arról kellene tárgyalnia, hogy egy új alkotmány elfogadását országos népszavazás hatáskörébe utalja. A másik lehetséges értelmezés szerint a kezdeményezés alapján egy bármilyen tartalmú – a kezdeményezés által meg nem határozott – konkrét új alkotmányszöveg népszavazásra bocsátásáról kellene tárgyalnia az Országgyűlésnek. Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság a hitelesítést megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 17. §-án, 18. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság
83/2009. (III. 20.) OVB
határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az S. M. magán-

személy által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. március 6-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„– Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények módosítását úgy, hogy országos népszavazást lehessen tartani arról, hogy az állam költségvetéséből a pártok ne részesülhessenek semmilyen juttatásban.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésének akadálya nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság
84/2009. (III. 20.) OVB
határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az S. M. magán-

személy által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. március 6-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„– Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények módosítását úgy, hogy országos népszavazást lehessen tartani arról, hogy a Parlamentbe csak a 176 országgyűlési egyéni választókerületben megválasztásra kerülő képviselők juthassanak be.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésének akadálya nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
85/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az S. M. magán-

személy által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. március 6-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„– Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények módosítását úgy, hogy országos népszavazást lehessen tartani arról, hogy az országgyűlési képviselők a választási körzetükben élő választók negyedének indítványozására visszahívhatók legyenek.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésének akadálya nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
86/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az S. M. magán-

személy által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozók 2009. március 6-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„– Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények módosítását úgy, hogy országos népszavazást lehessen tartani arról, hogy a nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeink a választók többségének akarata esetén felmondhatók legyenek.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésének akadály nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
87/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az S. M. magán-

személy által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. március 6-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„– Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények módosítását úgy, hogy országos népszavazást lehessen tartani arról, hogy az országgyűlési képviselők semmilyen társadalmi, közéleti vagy gazdasági tisztséget ne tölthessenek be.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ában foglaltak szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. Az országgyűlési képviselői tisztség összeférhetlenségének szabályait a Magyar Köztársaság Alkotmánya 20. §-ának (5) bekezdésében foglalt eseteket túlmenően az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény határozza meg. A két jogszabály tételesen rögzíti, hogy mely tisztségek nem egyeztetetők össze az országgyűlési képviselői megbízással. A kezdeményezésben szereplő „társadalmi, közéleti tisztség” fogalmak tekintetében azonban nem határozható meg, hogy ezek milyen személyi kört foglalnak magukba. Nem egyértelmű például, hogy adott esetben egy sportegyesület tiszteletbeli elnöki megbízatása a kezdeményezésben szereplő „társadalmi vagy közéleti” pozíciónak minősülne-e. A fentiek alapján az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 17. §-án, 18. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
88/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az S. M. magán-személy által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. március 6-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„– Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények módosítását úgy, hogy országos népszavazást lehessen tartani arról, hogy csak azok az országgyűlési képviselők kaphassák meg a havi járandóságukat, akik az ülések időtartamának kétharmadán jelen vannak.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-a alapján a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 20. §-ának (4) bekezdése szerint az országgyűlési képviselőt a köz érdekében végzett tevékenységéért tiszteletdíj, meghatározott kedvezmények és költségeik fedezésére költségtérítés illeti meg. A kezdeményezésben szereplő „havi járandóság” megfogalmazás miatt a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ában megfogalmazott követelménynek, hiszen nem tisztázott, hogy az alatt a kezdeményező a tiszteletdíjat, a költségtérítést vagy a képviselők részére járó kedvezményeket érti, esetlegesen valamennyit.

Nem állapítható meg továbbá, hogy „az ülések időtartamának kétharmada” kitétel alatt valójában milyen időtartamot kell érteni. Például az ülések kétharmadán meg kell jelenni, vagy az az ülések megnyitása, illetve berekesztése közötti időtartamban az ülésteremben kell tartózkodni stb.

Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.

II.

A határozat az Alkotmány 20. §-ának (4) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 17. §-án, 18. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
89/2009. (III. 20.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 131/A. § b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az S. M. magán-személy által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2009. március 6-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő szerepelt:

„– Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények módosítását úgy, hogy országos népszavazást lehessen tartani arról, hogy az országgyűlési képviselők mindenkori javadalmazása ne haladhassa meg a minimálbér ötszörösét.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-a alapján a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértel-

műen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 20. §-ának (4) bekezdése szerint az országgyűlési képviselőt a köz érdekében végzett tevékenységéért tiszteletdíj, meghatározott kedvezmények és költségeik fedezésére költségterítés illeti meg. A kezdeményezésben szereplő „mindenkori javadalmazás” kitétel miatt a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ában megfogalmazott követelménynek, hiszen nem tisztázott, hogy az alatt a kezdeményező a tiszteletdíjat, a költségterítést vagy a képviselők részére járó kedvezményeket érti, esetlegesen mindhármát. Mindezek alapján az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.

II.

A határozat az Alkotmány 20. §-ának (4) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 17. §-án, 18. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 90/2009. (III. 20.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – 2009. március 18-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva Somsák A. László által a Magyar Nyugdíjasok Pártja (3350 Miskolc, Corvin u. 5. fszt. 4.) képviselétében benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz

címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2007. május 7-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Akarja-e Ön, hogy a 13. havi nyugdíj a rendes nyugdíjba kerüljön beépítésre?”

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 148/2007. (V. 31.) OVB számú határozatát 25/2009. (III. 12.) AB számú határozatával megsemmisítette és a bizottságot új eljárásra utasította. Az Alkotmánybíróság indokolása szerint a tizenharmadik havi nyugdíj kiszámításának módja a kezdeményezés benyújtását követően lényegesen megváltozott. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a választópolgároktól nem várható el, hogy ennek az újonnan kialakult jogi helyzetnek a hatásait és következményeit mélyrehatóan ismerjék és azokról egyértelműen állást foglaljanak. Továbbá a kezdeményezés nem felel meg a jogalkotói és a választópolgári egyértelműség kritériumának sem, mivel az abban használt „rendes nyugdíj” és a 13. havi nyugdíj „beépítése” fogalmak sem a választópolgárok sem pedig a törvényalkotó számára nem egyértelmű.

Az Országos Választási Bizottság az új eljárásában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, ezért az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *c*) pontján és 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó

kiadásában megjelenik az

EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az EU-Jogszabálytár az Európai Unió magyarra lefordított elsődleges (alapszerződések, csatlakozási okmányok) és másodlagos (az Európai Unió szervei által alkotott jogi aktusok) joganyagát tartalmazza.

Az EU-Jogszabálytár DVD-n a dokumentumok többféle szempont (évszám, Celex-szám, kibocsátó stb.) szerint kereshetők. Az adatbázisból megismerhetők a joganyagok jellemzői (megjelenés adatai, kibocsátó, hatályosság, egyéb lényeges megjegyzések stb.), valamint közvetlenül elérhetők azok kapcsolatai más EU-s, illetve magyar jogszabályokkal.

Az Európai Unió jogában kevésbé jártas felhasználók számára lényeges információkkal szolgálnak az EU Asszisztens menüpontban található ismertetőik.

Az EU Extra menüpont tartalmazza a magyar csatlakozási okmányt, valamint egyéb kiemelkedően fontos európai vonatkozású dokumentumokat.

Az EU-Jogszabálytár felhasználóbarát kialakítása és könnyen kezelhető funkciói hasznos és gyors segítséget nyújtanak mind az EU-jogban már jártas, mind az azzal most ismerkedő felhasználók számára.

Az EU-Jogszabálytár és a HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR között is működik az átjárhatóság, vagyis ha az EU-Jogszabálytárban magyar jogszabályra van hivatkozás, akkor azt az EU-Jogszabálytárból azonnal meg lehet nyitni.

Az EU-Jogszabálytár előfizetési díjából a Hivatalos Jogszabálytár előfizetői 50% kedvezményt kapnak.

Éves előfizetési díjak

Önálló változat	86 400 Ft	☐
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	☐
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	☐
25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft	☐
50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft	☐
100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft	☐

Megrendeléssel kapcsolatban érdeklődni lehet a 06-80-200-723-as zöldsámunkon és a 266-5095-ös telefonszámon.

A megrendeléseket a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó címére (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., faxeszám a 266-8906, illetve e-mail-en az ugyfel@mhk.hu-ra) kérjük eljuttatni.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **EU-JOGSZABÁLYTÁR** DVD változatát példányban, 2009. hónaptól.

A megrendelő neve:

A megrendelő címe:

Ügyintéző neve:

Telefonszáma:

Küldési név, cím:

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
kiadásában megjelenik a

MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Tartalom

Online adatbázis és napi adatfrissítési szolgáltatás

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR DVD havi frissítésű lemeze közel 150 000 jogszabályszöveget tartalmaz. Az alapszövegek mellett egységes szerkezetben közli azok mindenkori hatályos változatát, korábbi szövegváltozatait, illetve a már hatályon kívül helyezett jogszabályokat is, továbbá az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány, a miniszterelnök, a miniszterek, az Alkotmánybíróság, a Legfelsőbb Bíróság, az Országos Választási Bizottság stb. határozatait, állásfoglalásait, a különböző irányelveket és iránymutatásokat, neves szerzők által készített kommentárokat, nemzetközi szerződéseket, tájékoztatókat, hirdeményeket, pályázati felhívásokat, törvényjavaslatokat és törvényindokolásokat. A szövegek és adatbázisok közvetlen forrásai a hivatalos lapok, így a Magyar Közlöny, az ágazati közlönyök, az Alkotmánybíróság Határozatai, továbbá a Bírósági Határozatok, a Versenyfelügyeleti Értesítő, az Adó és Ellenőrzési Értesítő és a Versenybírósági Határozatok.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR előfizetői számára a jogszabályok naponta aktualizált online adatbázisa ingyenesen érhető el, továbbá lehetőség van a havonta megküldött DVD-adatbázis napi rendszerességű aktualizálására, internetről letöltött adatcsomag segítségével. E két szolgáltatás segítségével a jogszabály-változások folyamatosan nyomon követhetők.

Sokoldalúság

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR jogszabály-szolgáltatását többféle keresési lehetőség teszi teljessé. A kényelmes eligazodást támogatja a szövegbe épített hivatkozások rendszere (tartalmilag kapcsolódó más jogszabályok, jogegységi határozatok, bírósági és versenytanácsai határozatok, APEH-iránymutatások) és a joganyagok belső felépítésének és külső kapcsolatainak interaktív ábrázolása is.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR és az EU-Jogszabálytár között az átjárhatóság biztosított, vagyis ha a magyar jogszabályban hivatkozás található uniós jogszabályra, akkor azt közvetlenül meg lehet nyitni a HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁRBÓL.

Az alapprogramot kiegészítő DVD-JOGSZABÁLYTÁR Asszisztens a különböző adatállományok (Szolgáltatások Jegyzéke, magyar és angol nyelvű TEÁOR, Kereskedelmi Vámtarifa Jegyzék stb.) adatbázisszerű kezelésének segítője, újdonság- és változásfigyelő szolgáltatása pedig lehetővé teszi a jogszabályváltozások hatékony követését. Iratmintáinkat folyamatosan frissítjük és bővítjük.

(A Jogszabálytár bármely szövegrészlete kinyomtatható vagy szövegszerkesztőbe átemelhető.)

Éves előfizetési díjak

Önálló változat	97 200 Ft	☐
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	☐
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	☐
25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft	☐
50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft	☐
100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft	☐

Megrendeléssel kapcsolatban érdeklődni lehet a 06-80-200-723-as zöldszámunkon és a 266-5095-ös telefonszámon. A megrendeléseket a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó címére (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., faxszámon a 266-8906, illetve e-mail-en az ugyfel@mhk.hu-ra) kérjük eljuttatni.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR DVD** változatát példányban, 2009. hónaptól.

A megrendelő neve:

A megrendelő címe:

Ügyintéző neve:

Telefonszáma:

Küldési név, cím:

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó megjelentette a
Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez
 című kiadványt

Az útmutató célja, hogy a helyi önkormányzati rendeletek alkotása során történő helyes alkalmazásához gyakorlati segítséget nyújtson. Az útmutató sorra veszi a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek azon rendelkezéseit, amelyeket a helyi önkormányzati jogalkotásnál alkalmazni kell. Ezen rendelkezésekhez fűz gyakorlati útmutatást, kifejezetten önkormányzati rendeletekből merített helyes és helytelen példákat.

Jelenleg igen nagy az eltérés az egyes megyékben, illetve a megyéken belül az egyes településeken használt önkormányzati rendeletek alkotása során alkalmazott módszerekben, szokásokban. Erre tekintettel néhány közigazgatási hivatal mintarendeletekkel segíti az adott megyében működő települések jegyzőinek munkáját. Egységes, a helyi önkormányzatok részére készülő jogszabály-szerkesztési segédanyagot azonban még sem az Önkormányzati Minisztérium, sem az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium nem adott ki. Ezt a hiányt próbálja részben pótolni ez a kiadvány. Egyre nagyobb ugyanis az igény arra, hogy a helyi önkormányzati rendeleteket is egységes szerkesztési módszerrel, egységes szerkezetben, elektronizálva minden állampolgár elérhesse, megismerhesse és következetesen alkalmazhassa.

A fentiekre tekintettel ajánljuk a kiadványt az ország valamennyi jegyzőjének, körjegyzőjének, főjegyzőjének, a polgármestereknek, megyei közgyűlési elnököknek, a képviselő-testületek tagjainak, valamint a helyi jogalkotás előkészítésében részt vevő hivatali munkatársaknak.

A 104 oldalas kiadvány ára: **1155 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Könyvesházban (tel.: 321-2136, fax: 321-5275), valamint a Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. szám alatti Közlönyboltban (tel.: 318-8411), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez** című kiadványt

(ára: **1155 Ft** + postaköltség), példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

*Tájékoztatjuk Önöket, hogy 2009. január 1-jétől
a hivatalos lapok megjelenetése az alábbiak szerint változott*

A Magyar Közlöny és a mellékletét képező Hivatalos Értesítő tartalma újabb rovatokkal bővült

Magyar Közlöny

- I. Az Alkotmány és annak módosításai
- II. Törvények
- III. Kormányrendeletek
- IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei
- V. A Kormány tagjainak rendeletei
- VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései
- VII. Jogegységi határozatok
- VIII. Az Országos Választási Bizottság állásfoglalásai
- IX. Határozatok Tára

Hivatalos Értesítő

- I. Egységes szerkezetű jogi aktusok
- II. Statisztikai közlemények
- III. Utasítások, jogi iránymutatások
- IV. Állásfoglalások
- V. Személyügyi hírek
- VI. Alapító okiratok
- VII. Pályázati felhívások
- VIII. Közlemények
- IX. Hirdetmények (a Cégközlöny, az Európai Unió Hivatalos Lapja, a Közbeszerzési Értesítő és a Bírósági Határozatok figyelése, illetve a tartalomjegyzékek közzététele)

Havonta a kiadó DVD-formátumban tematizált jogszabálygyűjteményeket biztosít az előfizetőknek.
A jogszabálygyűjtemények árát az előfizetési díj tartalmazza.

2009. január 1-jétől

- a **Belügyi Közlöny** tartalmazza a *Sport Értesítőt*, a *Turisztikai Értesítőt* és az *Önkormányzatok Közlönyét*,
- a *Szociális Közlöny* és a *Munkaügyi Közlöny* – összevonást követően – **Szociális és Munkaügyi Közlöny** néven, egy lapként jelenik meg,
- az *Oktatási Közlöny* és a *Kulturális Közlöny* korábbi előfizetői az **Oktatási és Kulturális Közlönyben** találhatják meg a számukra fontos információkat,
- az *Egészségbiztosítási Közlöny* az **Egészségügyi Közlönybe** integrálódott, az érdeklődők az Egészségügyi Közlönyből tájékozódhatnak az ez idáig két lapban közölt információkról.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2009. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Kérjük, hogy az esetleges módosítást (cím- és példányszámváltozás) szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be. Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehetséges. (Levél cím: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2009. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	151 452 Ft/év	Szociális és Munkaügyi Közlöny	39 564 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	27 972 Ft/év	Oktatási és Kulturális Közlöny	31 500 Ft/év
Belügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	45 108 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Úgyészségi Közlöny	9 324 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	27 468 Ft/év	Bűnügyi Szemle	12 600 Ft/év
Közbeszerzési Értesítő	96 516 Ft/fél év	L'udové noviny	7 308 Ft/év
		Neue Zeitung	7 056 Ft/év
		Pénzügyi Szemle	23 100 Ft/év

CD-Cégközlöny

A Cégközlöny közleményeinek hetente megjelenő, oldalhú gyűjteménye CD-n, melyen a közlemények gyors megtalálását keresőfunkció segíti.

A CD 2009. évi éves előfizetési díjai

(Árunk a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	141 696 Ft		
5 munkahelyes hálózati változat	207 936 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	472 890 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	274 176 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	804 096 Ft

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díjai

(Árunk a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

AZ EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díjai

(Árunk a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2008-as évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Ára: 18 480 Ft + áfa.

A Magyar Közlöny szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétai József. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1-3.

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

A papír alapon terjesztett Magyar Közlöny a kormányzati portálon közzétett hiteles elektronikus dokumentum oldalhú másolata.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a Magyar Posta Zrt. közreműködésével.

Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék. Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. szám alatti Közlönyboltban (tel.: 318-8411),

illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a

www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2009. évi éves előfizetési díj: 151 452 Ft. Egy példány ára: 315 Ft 16 oldal terjedelemeig, utána +8 oldalanként +270 Ft.

HU ISSN 0076—2407

09.0655 – Nyomja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

Előfizetési bankszámlaszám: MKB Bank 10300002-20377199-70213285

